46

מדינת ישראל
משרד החוץ

42

ישראל - סנטה קטרינה

כללי

מדינת ישראל
ארכיון המדינה

חץ
משרד ה

שם תיק: ישראל - מנזר סנטה קתרינה - התכתבות, דו"חות
מזהה פיזי:
חצ-4588/5
מזהה פריט: 0002kxx
כתובת: 2-120-4-2-3
תאריך הדפסה: 22/05/2016

סנטה קטרינה - כללי 1.1.13 - 4
1.1.1971 - 31.12.71

משרד החוץ
ירושלים

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
JERUSALEM

ירושלים, א בטבת תשל"ב
19 בדצמבר 1971

סמור
2801

אל: מר מרדכי קדרון

מאת: סגן מנהל מזת"ים

הנדון: תיק הדליקה בכנסה קתרינה

בהמשך למכתבנו 2782 מה- 13.12.71.

הנני מעביר בזה שני מסמכים נוספים אותם נבקשכם לצרף לחומר בתיק על כנסה קתרינה.

א. מכתב תודה מאת הארכיבישף גרגוריוס אל ראש הממשלה.

ב. מברק תודה מאת הארכיבישוף גרגוריוס אל שר הבטחון.

במכתב אל רוה"מ ניתן לעשות שימוש הסברתי רק אחר קבלת אישור מהמשרד.

בברכה,

ד. הורגמן

COPY OF TELEGRAM

33624 OPHIR ILU

R TLGRAPH TV7

R DOAR GIVATAIM

GM 36 5200083
GIVATAYIM 69 7 0930

His Excellency

The Minister of De fence State

Moshe Dayan

Tel Aviv

My first duty after my arriving in the Monastery is to express to Your Excellency first my thanks all the Israel Government and the Army about your useful support and aid which you gived (gave) to monks and Arabs of Gibalya trade (tribe) to spinning (stopping) the fire and for all that I beg you to accept my congratulations.

Archbishop of Sinai, Grigorios

COL
R TLGRAPH TV 7

COPY

To Her Excellency
The Prime Minister of Israel
Mrs. Golda Meir
at Tel Aviv

Your Excellency,

Remaining nee (now) in Cairo I informed Oy Proyter that a great fire was excited (started) to our on Sinai Monastery of Sainta Catherina. The remors (rumours) were many and it was not possible to know the truth. Radios were one against the other and for that reason I took the plane for Athens and from there to Tel Aviv Jerusalem because the Greek Ambassador of Church informed (me) in (the) airport of Athens that they gave (the) order to (the) Greek Consul of Jerusalem to come in (to) (the) Monastery to see also the damages of the fire and the Greek Orthodox Patriarch of Jerusalem His Beatitude Monseigneur Benedictos had expressed his will (-ingness) to come here to see also the reality of the different informations.
I arrived at (on) 1 December, the next day of the fire and all by (with) the accompany of His Nobless, the Brigadier-General Gazit and Mr. Larg, we arrived at one o'clock in the Monastery andwe find (found) all the monks in good health and they explained to all at the beginning and to myself after the departure of my company how was spinning (stopped) the fire and (how) great and important help gave your Government to the monks and to the Arabs of the tribal (tribe) of Gibalaya by soldiers by helicopters, and in some hours the fire was siping (stopped). For that reason and what say (was said) to me (by) the General Gazit about the reconstruction of the Monastery, I am not only obliged to send this letter but also to express our gratefulness for what you have done and to thank (you) for coat (what) he has proposed (to) me if we shall have the aid of Israel State and, I remain always and special prayer to (the) Almighty for you.

The Archbishop of Mount Sinai Gregorios

תיק מטי קתרינה

לשכת ראש הממשלה

אל: הגב׳ יעל ורד. ראש הממשלה 17.10.72

ישפ 113.4

סטה קתרינה

יעל היקרה.

[illegible] [illegible] של את [illegible] [illegible]

[illegible] רבה. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible].

[illegible]

Aa

ΙΕΡΑ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΜΟΝΗ ΤΟΥ ΟΡΟΥΣ ΣΙΝΑ
دير طور سينا
COUVENT DU MONT SINAI

לשכת ראש הממשלה ירושלים
התקבל
9 - XII. 1971

To HER EXCELLENCE
The Primer Minister of ISRAEL
MRS GOLDA MEIR
IN TEL AVIV

YOUR EXCELLENCE

Remaining me in Cairo I informed by Royter that a great fire was excited to our in Sinai Monastery of Santa Catherina. The rumors were many and it was not possible to know the truth. Radios were one against the other and for that reason I took the plain for Athenes and from there to Tel Aviv Jerusalem because the Greek Ambassador of Churches informed in Airport of Athenthes that they gave order to Greek Consilur of Jerusalem to come in Monastery to see he also the damages of the f[ire] and The Greek Orthodox Patriarch of Jerusalem His Beatitude Monsa gneur Benedictos had express His will to come here to see also the

reality of the different informations I arrived at December the next day of the fire and all by the accompany of His nobless the Brigadier General GAZIT and Mr Lavy we arrived at one oclock in the Monastery and we find all the monk in good health and they explained to all at the beginning and to myself after the departure of my Company how was spinning the fire and great and importand help gave your Government to the Monks and to the Arabs of the tribal of Gebelie by soldiers by helicoptery and by all the means which have a contemporary army as your in his hands and in some hours the fire was siping. For that reason and for what say to me the General Gazit about the reconstruction of the Monastery I am not only obliged to send this letter but also to express our gratefullness for all you have done and to thank for wat he has proposes me if we shall have the aid of Israel State and I remain always a special prayer to Almighty for You + the Archbishop of Mount Sinai Gregorios

AMBASSADE D'ISRAËL

שגרירות ישראל

בריסל, י' טבת תשל"ב
28 דצמבר 1971

113.4

ד. 668

אל : הממונה על עניינים כנסייתיים

העתק: מר ש. דיבון, יועץ
אירופה א'
הסברה

מאת : א. פלמור, בריסל.

הנדון : הארכיבישוף ראיה

על המצאות הארכיבישוף ראיה בבריסל נודע לנו באמצעותו, כאשר הזמין השגריר להיות נוכח בטקס הענקת אות מסדר הגליל לחמישה אנשים, מבריסל, מאנטוורפן, מגנט ומהאסלט.

הטקס התקיים במסגרת מיסה פונטיפיקלית שערך הארכיבישוף ביום ראשון ה- 19 בדצמבר 1971 בכנסיית DROGENBOS בבריסל.

שלושה ימים קודם השתתף הארכיבישוף בקבלת פנים לכבוד חנוכה שערך היועץ מר א. אילון בביתו. קהל המוזמנים מרביתם גויים התרשמו עמוקות מהופעת הארכיבישוף ואישיותו.

ייצגתי השגריר בטקס בכנסיה. בטרם ניגש לטקס חלוקת האותות הודיע הארכיבישוף כי הוא מזמין "נציג מדינתו, מדינת ישראל לסייע בידו ולמסור גלימות המסדר לאלה שנתכבדו בחברות".

שיתוף זה לא תואם מראש והוא קוים במרכז הכנסיה, ליד המזבח, לעיני קהל של כארבע-מאות מתפללים.

במצורף דו"ח על מסיבת עתונאים של הארכיבישוף שנערכה בחסות Caritas Catholica בבריסל. הדו"ח פורסם ביומון הקתולי החשוב ביותר " La Libre Belgique " מיום 28.12.71.

הקטעים הרלבנטיים של דבריו מודגשים. עם ההסתייגות מניסוחים מסויימים (הערבים הנוצרים בארץ הקודש הם צאצאיו האמיתיים של אברהם אבינו ; על הפליטים בלבנון ומהגליל ; המדינה היהודית הממלכתית) הערכה המתבקשת של הדברים שאמר ובעיקר מגמתם הדומיננטית נראית לי חיובית בהחלט.

בברכה,

א. פלמור

La Libre Belgique
28.12.71

CHRONIQUE RELIGIEUSE

Sous les auspices de Caritas Catholica

Mgr Raya évoque les problèmes des minorités chrétiennes en Palestine

Dans le vaste programme d'entraide organisé par Caritas Catholica de Belgique, les minorités arabes et chrétiennes d'Israël reçoivent leur part de « projets de développement ». Parmi les plus importantes initiatives en cours, notons la création d'un centre de formation pour infirmières et aides familiales.

Pour remercier tous ceux qui ont contribué à améliorer le sort de ses fidèles, Mgr Joseph Raya est venu passer quelques jours en Belgique. Dans une conférence de presse, organisée à l'initiative de Caritas Catholica, l'évêque de Galilée s'est efforcé de faire connaître les durs problèmes auxquels doivent faire face les minorités arabes et chrétiennes d'Israël.

Mgr Joseph Raya, archevêque du diocèse de St-Jean d'Acre, Haifa, Nazareth et Galilée, se trouve en Israël depuis 1968 où il a succédé à Mgr Hamkim, l'actuel Patriarche de l'Eglise catholique de rite gréco-melkite (Maximos V).

Division des chrétiens, unité des juifs, c'est en bref la situation des croyants en Israël. Tension entre les minorités, relations difficiles entre chrétiens orientaux et occidentaux voilà qui suscite chez Mgr Raya le rêve de voir se réaliser une authentique fraternité entre des chrétiens latins et orientaux, à l'exemple de la solidarité juive qui est pour lui un exemple étonnant.

Les drames du prosélytisme

Ce que l'on sait peu chez nous c'est que les chrétiens arabes, originaires du pays, sont d'authentiques descendants d'Abraham. Déjà au 19e siècle, ils connaissent cependant la crise des divisions chrétiennes. Catholiques et protestants s'efforcent de convertir à leur rite ou à leur Eglise les chrétiens orientaux. Cette sorte de concurrence entre chrétiens se traduit aujourd'hui par des familles divisées où l'un est catholique, l'autre baptiste, le troisième méthodiste. Aujourd'hui encore, ce prosélytisme continue, et l'on opte suivant les avantages proposés. Là aussi, les facilités scolaires accordées aux « clients » jouent en faveur ou au désavantage des Eglises.

Ces rivalités ont créé et continuent de créer un grand désarroi parmi les chrétiens orientaux. Pour les latins, demande Mgr Raya, ne serions-nous donc pas de vrais frères ?

L'interrogation est d'autant plus douloureuse que les Arabes chrétiens sont aujourd'hui les témoins d'une authentique fraternité entre juifs. Où qu'il soit dans le monde, le juif se montre frère du juif et s'il faut construire en Israël écoles, clubs de jeunes, centres sociaux, les frontières n'existent pas et l'argent afflue. La solidarité chrétienne est beaucoup moins perceptible. Dès lors, face à ces juifs de plus en plus forts, parfaitement organisés, conscients de leur dignité, les Arabes chrétiens se sentent doublement pauvres.

Beaucoup d'Arabes connaissent l'hébreu, ils pourraient bénéficier des clubs, écoles, logements, créés par les juifs. Mais généralement ces portes leur sont fermées. Je dois certes me réjouir de la fraternité des réalisations entre juifs, souligne Mgr Raya. Le bien fait à un être humain, c'est à Dieu qu'on le fait. Mais il faut comprendre que je puis aussi être jaloux, mais aussi inquiet, car je me demande où sont mes frères ? Où est la fraternité chrétienne authentique ? Je suis semblable à Diogène. La lampe à la main, je cherche non un homme, mais la fraternité chrétienne.

Le conflit politique

Cette situation, déjà difficile par elle-même, est compliquée encore par le conflit israélo-arabe.

Les Arabes chrétiens, dit Mgr Raya, ne sont certes pas responsables de la crise, ayant toujours vécu en harmonie avec les juifs et les musulmans. Les vrais responsables sont les Européens qui ont laissé se développer une situation génératrice de misère. Que l'on songe aux réfugiés du Liban, aux réfugiés de Galilée, privés de leurs terres et vivant misérablement à deux pas de leurs anciennes propriétés.

D'autre part, les Arabes chrétiens craignent l'influence des autres Arabes. Pour ma part, je souhaiterais que dès à présent, on collabore pour guérir les cœurs et que les Arabes chrétiens deviennent un lien, un pont avec les autres Arabes. Il y a des possibilités très concrètes. Grâce à l'aide venue de Belgique, on construit un home pour vieillards. Nous en avions besoin. Les musulmans eux aussi en sont dépourvus. Pour répondre aux besoins concrets, un comité musulman puis un comité druze se sont créés, j'ai ouvert les portes de la maison Saint-André et lui ai donné une appellation plus universelle : « Maison de la fraternité ».

A Nazareth, il y a tant de gosses qui traînent dans les rues. Je voudrais, dans la même optique ouverte, construire un orphelinat et je suis en Belgique pour solliciter l'aide nécessaire.

Participation de l'Etat

L'Etat d'Israël n'est pas indifférent. Il existe d'admirables lois sociales qui ne font exception de personne. Cependant, les exigeances de critères ne sont pas toujours remplies par nos initiatives, toutes les promesses ne sont pas toujours honorées. J'ai décrit à Madame Golda Meir des situations misérables, insupportables. Elle en a pleuré et exigé la construction d'appartements décents. La promesse a été faite il y a deux ans, mais ces gens sont toujours sans toits. Je sais que Madame Golda Meir souhaite comme moi un rapprochement des cœurs. Une certaine communion se crée entre arabes chrétiens et musulmans, et la création de l'Etat d'Israël a constitué un facteur positif dans ce progrès. Moi-même, je fréquente les musulmans, je mange avec eux, je visite leurs maisons. J'ai fait récemment un discours dans une de leurs mosquées. C'est le plus beau discours entendu depuis longtemps, a-t-on gentiment fait remarquer. Ce qui se fait avec les musulmans se réalise de la même manière avec les Druzes.

Avec les juifs aussi un rapprochement est possible. Ils affirment fréquemment ne pas être orientaux, mais en réalité ils le sont. Il suffit de gratter un peu. Ceux qui s'ouvrent aux amitiés arabes s'épanouissent, c'est un élément bien positif pour le rapprochement.

Je crois aussi qu'un jour la religion juive d'Etat disparaîtra. **Je n'en serai pas témoin, mais le** jour viendra. D'ailleurs, la jeunesse n'en veut plus. Et ce n'est pas cette religion qui cimente les juifs, le vrai lien est suscité par les menaces extérieures.

L'obstacle latin

Evoquant les problèmes avec les chrétiens latins, Mgr Raya ne mâche guère ses mots. Aujourd'hui encore, dit-il, on essaie de m'acheter mes fidèles, à tel point que j'en arrive à préférer un juif aux chrétiens latins parce que de ce côté je n'ai pas à craindre de prosélytisme envahisseur. Chaque année, des évêques belges font des dons d'argent pour qu'Israël puisse planter des forêts. C'est évidemment très bien, et je me réjouis de cette bonne action en faveur des juifs. Mais je répète et je rapelle qu'il existe aussi des chrétiens arabes qui ont besoin de compréhension et de secours.

Mgr Raya devait aussi parler brièvement du problème de Jérusalem. A cette question, dit-il, je donne la réponse que j'ai déjà faite au ministre israélien des religions. Moïse est mort, Mahomet est mort lui aussi. Mais ma religion est celle d'un vivant. Sur le tombeau de celui que j'adore, je vois inscrit : « Il est ressuscité ». Alors, pour moi, pour qui le Christ est partout, il m'est égal de savoir qui prend soin des pierres. Jérusalem, c'est un problème de cailloux. Moi, je suis du Christ, et le Christ est partout.

R.V.-F.D.

—

Jacques Maritain

שמור
2812

ירושלים, ב בטבת תשל"ב
20 בדצמבר 1971

אל: השגריר, הנציגות הדיפלומטית, אתונה

מאת: מנהל מזת"ים

הנדון: מנזר קתרינה
מכתבך 894 מ- 14 דנא

אמנם אין חדש בדברי גרגוריוס. אנו כמובן הבטחנו לסייע בתיקון הנזקים, כך הכריז גם פלמאס בשם ממשלת יון, ואני מניחה שהיוונים אמנם ישאו בהוצאות התיקונים.

אשר לדוח על הדליקה - זהו דוח החקירה המשטרתית שנשלח אליך בשבוע שעבר. עוד נבוא בדברים עם האלוף גזית לשם קבלת הדו"ח באנגלית.

האם קבעת בדרך קשר עם גרגוריוס לשגור הדו"ח כשיגיע אליך?

ב ב ר כ ה,

י. ורד

העתק: מר ס. ששון, סמנכ"ל
מר ס. פרגאי

הנציגות הדיפלומטית של ישראל

REPRESENTATION DIPLOMATIQUE D'ISRAEL

ש מ ו ר

894

אתונה, כ' בכסלו תשל"ב
14 בדצמבר 1971
112.3

אל : מנהל מזת"ים

מאת : השגריר, אתונה

הנדון: סנטה קתרינה

הארכיבישוף גריגוריוס ה-II ישב אצלי הבוקר שעה רצופה ודיווח באיטיות ובאריכות על ביקורו בישראל בקשר לדליקה במנזר. הדברים בכללותם ודאי ידועים לך ולתת-אלוף גזית, אך אציין שתיים-שלוש נקודות:

א. כאשר פנה גריגוריוס למשרד החוץ בקהיר בבקשת אשרת-חזרה ערב צאתו למנזר הבוער הסית אותו המצרי לשלוח תלונה לאו"ם. גריגוריוס סירב.

ב. המצרים כאילו הציעו לו לתקן את הנזקים, אך גריגוריוס תמה ושאל כיצד יעשו זאת בעוד הישראלים שם.

ג. לדבריו יעלו התיקונים עד למיליון וחצי דולר. הוא רוצה לנצל תאונה זו כדי להרחיק את מקומות המגורים והמחסנים מהאוצרות. מסר דו"ח לקאלאמידאס, מנהל מחלקת הדתות במשרד החוץ, וזה הבטיח לכנס ישיבה עם כל הגורמים הנוגעים בדבר.

ד. גריגוריוס מסר רשמיו החיוביים על עזרת צה"ל בכיבוי הדליקה ועל חלקו האישי של שר הבטחון במבצע הכיבוי.

ה. הוא מחכה לדו"ח על הדליקה מאת תת-אלוף גזית אשר הבטיח לשלחו אליו באמצעות השגרירות. ביקש לדרוש בשלום התת-אלוף.

ב ב ר כ ה ,

י. יהודה גולן

י. גולן

העתק:
מר מ. ששון, סמנכ"ל
מר מ. פרגאי, הממונה על ענינים כנסייתיים
תת-אלוף ש. גזית (באמצעות מזת"ים)

ש מ ו ר

ירושלים, כח בכסלו תשל"ב
13 בדצמבר 1971

מספר
2782

אל: מר מרדכי קדרון

מאת: סגן מנהל מזה"ים

הנדון: תיק הדליקה בכנסיה-קתרינה

הנני מצ"ב את ריכוז החומר בנוגע לדליקה בכנסיה-קתרינה.

ברצוני להפנות את תשומת לבכם כי לאונסקו ולבלב הארוב הבינלאומי אין כל מעמד במנזר. לעומת זאת התרנו בעבר למר רייבינק הפועל לפי אמנת האג, לבקר במנזר, עד כה לא הביע את מבוקשו לבקר במנזר אחרי הדליקה, אך אם יבקש זאת, לא נתנגד.

באם יועלה הנושא בפני מוסד או ארגון בינלאומי כלשהו, עוד נעביר אליכם הנחיות, בינתיים החומר הנו לידיעתכם ולשימוש ביוזמה בהתאם לצורך.

התיק כולל:

א. מנזר קתרינה – הממצאים במקום

ב. הודעת שר החוץ היווני.

ג. נציג יוון בישראל מביע תודה ממשלתו.

ד. מכתב ארכיבישוף גריגוריוס לתת-אלוף ש. גזית.

ה. מאמר בעתון היווני Estia מה- 1.12.71.

ו. הכרזת הארכיבישוף גרגוריוס בעת בקורו במצרים (1.12.71).

ז. הכרזת הקרדינל סטפנוס הקופטי הקתולי של אלכסנדריה (1.12.71).

ח. ועידת אונסק"ו הערבית דנה בעני מרכז אונסק"ו.

ט. דו"ח החקירה של משטרת ישראל.

ב ב ר כ ה,

ד. הורגמן

נ.ב. מכתב הארכיבישוף גריגוריוס לתת אלוף גזית הנו לידיעה בלבד.

<u>לוח התפוצה למכתבנו 2782 מ- 13.12.71</u>

א. השגרירות, ג'נבה

ב. השגרירות,פאריס

ג. הנציגות, אתונה

ד. השגרירות, לונדון

ה. השגרירות, ניקוסיה

ו. המשלחת לאו"ם, ניו-יורק

ז. השגרירות, ושינגטון

ח. השגרירות, אדיס אבבה

ט. הקונסוליה הכללית, איסטנבול

י. השגרירות, בריסל

יא. גב' א.מ. למברט , פאריס

יב. מר י. אביעד, ניו-יורק

יג. מר מ. ששון, סמנכ"ל

יד. מר מרדכי קדרון

טו. מאו"ם א'

טז. מאו"ם ב'

יז. מר מ. פרגאי

יח. לשכת המנכ"ל

דו"ח ביקור במקום שריפה

בתאריך 1.12.71 בשעה 0800 רפ"ק כץ ופקד גרדט ביקרנו במנזר "מבטח [illegible]" ברחוב שלום, לאחר שהתקבלה הודעה על שריפה שפרצה במקום וגרמה לנזקים.

ידיעות

בירושת עדויות, מנזירים ואנשי צבא שחשו לכיבוי השריפה שהתגלתה בתאריך 30.11.71 בשעה 0830 בקירוב. בירושת הודעתו של סגן הנזירים אקסנדרי דירובסירס אריסטלרס שהחזיק במקום שנפגע תחילה. המקום שנפגע שימש למגורים פרטיים בלבד וזה כלל, חדר אורחים, חדר אוכל, מטבח, חדר שינה וכן שני מחסנים וכניסה מגיר סמוכים לדירתו. האגף הזה היה קרוב לקיר החומה המיצרבי בכיוון צפוני-מזרחי, הכניסה לדירה והמחסנים היא דרך חצר המנזר באמצעות מדרגות, הכניסה למדרגות בעזרת עם דלת מעץ, המנעול בדלת הוא קפיצי ובאין שיות מבחוץ אין אפשרות לפתוח בלי מפתח. מחוץ לכך נהג דירובסירס לנעול גם עם המפתח בפקרה ונעזב את שטח המנזר. מעל לדלת הית קיים חלון בצורת משבב המוגן עם רשת ברזל צפוף. כמו כן בחדר שלמטבח היה קיים חלון שפנה לחלק עליון במנזר אך היה מרובב ומחיר סגור. המטבח עצמו [illegible] בנוי על קונסטרוקציה של קורות עץ (מעצי תומר שלמים) וקירות ממולאים טיט, הריצפה היתה מקצה סוף מכוסים טיט על לוחות עץ ובחלק אבן. על הריצפה היו שטיחים במספר הדורים, וכן תלו בגדים על הקירות. במטבח עצמו היו שני שולחנות שני כסאות ושני פרימוסים של גז עם בלונים להבדת שעמדו על אחד השולחנות, שני בלונים גדולים לגז (מיבז) אחד לסירום מקיריים במטבח ואחד לחימום מים חמים בעקלחת (המפעלה הבוע לפני הפקדה בפעם המחדרבה). מתחת לשולחן פיכן עמדו הפירמים עמד הרבי מעץ מבר היתה פסולת בירד, במטבח עצמו תלו בגדים על הקירות בחדר המטוס בעיר גרות שסך מתחת לאקורדיון.

לפי דבריו של דירובסירס באותו בוקר בתאריך 30.11.71 בשעה 0330 הוא התעורר קם לפני שעה 0400 הלך לעמידות ולאחר מכן הדליק את הפירמים בבפרוד והכין לעצמו כוס תה. כשסתה את התה שמע צלצול פעמון הכנסיה וזו היתה שעה 0430 שבה כדרכו מצלצל הכומר המנזר. בשעה 0445 עזב את דירתו והלך להתפלל, חזר לדירתו בשעה 0745 בכדי בכניסתו לחדר המטות להחליף בגדים, לא שום הרבה זמן היות שמעלים מבחוץ הגיעו וכבכנסו לכנסיה הגדולים והוא עצמו רצה להיות ברכה (מסיבה דרדעת גבבו כבר המרבה בכנסיה) ולאחר מהאורחים עזבו עבר לספריה באגף מטרו. בשעה 0930 בקירוב שמע שקוראים לו בצעקות, יצא לפתח הספריה וראה עשן בוקע מכיוון הכניסה ליד הדירה. כשהתקרב למקום זה מרחק ריצה של כמה עשרות מטרים ברכה שעשן בוקע מתוך דירתו הוא ולא מהכנסיה, מתח את דלת הכניסה לדירה שהיה מרוק וכשעלה מספר מדרגות רצה להכנס לחדר האורחים, לא יכול היה מפאת העשן המסמיך שבקע מכל הכיוונים, באלץ לעזוב, לא רצה לבתום, העשן היה מעלו. ברכה כשטבר את חלון המטבח מבחוץ ושפכו מים טפיבה לצורך כיבוי.
מפי היילים שעזרו בכיבוי האש, מקור האש היה מכיוון המטבח והתפשט לצדדים וכן עברבה וכך לקומת שמעל לדירה לפני שהספיקו לאמר את השריפה.

ממצאים:

מהמבנה את האזור שנפגע באש, הוא אגף המגורים של הנזיר דירובסירס, כמוקד מוקד הדליקה מחסן בפינת הדירה מבה היה המטבח ופינת האוכל בהתאם לאזור והאבחון, שממוקד העבירה התפשטה לחדרים הסמוכים ולכנסיה הצמודים ליחמה התפשטו כלפי מעלה לקומה שמעל לדירה, וכן בעקבות התמוטטות לקומה שמתחת לדירה.
לא מצאנו כל שום סימנים לפעולה מכוונת והדליקה נראית טבעית, בהתחשב במצב המבנה והסביבה. פעולת הכיבוי בתקלו בקושי הן מפאת מחסור באמצעים מתאימים וכן בגלל המבנה המיוחדת כאשר קורות עץ (מעץ תומר שלם) מחדרות בתוך הקירות ומעבירות את העירה ממקום למקום (כמתייבר במקום שמשם העבירה המשיכה בקורה אחר הדירה).

מ ס ק נ ו ת :

מהלך המקרה כפי שהובא לעיל והממצאים במקום מצביעים על דליקה מקומית שהתחילה בתוך דירתו של המנוח דירנבסירס, על פי העשן הרב שהצטבר עם פרוץ החדרה, אפשר להניח שהתפתחה קודם לכן בעירה עוממת זמן מה. והאפשרות הסבירה היא שהדבר קרה בעקבות הדלקת הכיריים או זריקת גפרור בתוך הרגז המטולה בשעת הבוקר המוקדמת.
לדעתנו לא הרגישו בדבר שכן היות והאדם מבודד ואין נוהגים להסתובב בסמוך אלו בקרבתו.

רפ"ק כץ משה / מח"ק

פקד גרוס / מז"פ

ה ע ר ה :

בשנת 1967 היתה כבר שריפה באותו מבנה ובאותה דירה שכובתה כבר בתחילתה על ידי המנוח דירנבסירס ובעזרת הבדויים.

גליון מס' 1

הודעת של אלכסנדרוס אירגיטיס ארטקלרס השם באותיות לטיניות
השם הפרטי שם המשפחה (לנכר)

השם הקודם .... שם האב ארטקלרס המען הקבוע כנסיית סנטה קטרינה בסיני

מס' הטלפון .... מקום עבודתו סנטה קטרינה מס' הטלפון .... מס' תעודת הזהות

שנת הלידה 1926 מקום הלידה קפריסין המקצוע כומר המצב המשפחתי .... הדת נוצרי

התאריך 1.12.71 השעה 1010 המקום סנטה קטרינה מספרו, דרגתו ושמו של החוקר 1023 רפ"ק כץ משה

רשמתי את הודעתו של אלכסנדרוס אירגיטיס ארטקלרס :-

אני, כומר ומשרת בכנסית סנטה קטרינה במדבר סיני. אני במקום החל משנת 1945. אני אחראי על הכנסיות, מקומות התפילה והספריה במנזר. לי מהתחלת החורף היה מקום מגורים נפרד מהנזירים וזה נמצא באגף צפון מזרח. מקום המגורים שלי היה מורכב מחדר שינה, סלון, משרד קטן, מטבח, חדר אוכל ו-2 מחסנים שהיו גובלים עם המטבח והמפריד ביניהם היה מסדרון. המחסנים חלקם האחורי, שמשמש כחומת המנזר. למעשה כל הדירה היתה גובלת עם חומת המנזר החיצונית, מחוץ למטבח וחדר האוכל. מתחת לסככה שעמד לרשותי היו עוד קומה, קומת מחסנים, וכן מעלי עוד קומה וביניהם המעלית שמשמשת לעלות חומרים מחוץ לחומת המנזר וכן כנסיה קטנה, שעליה עלו במדרגות מקומה ב, מתוך המנזר ולא מתוך הדירה. לדירה שלי עלו באמצעות מדרגות שהובילו מליד הכנסיה הגדולה, את (?) הכניסה היה נסגר בדלת מעץ עם מנעול ומפתח פנימי (לא תלוי בחוץ). בגלל אי-אפשר לפתוח את דלת הכניסה מבחוץ, אלא אך ורק עם המפתח. מספיק כשסוגרים את הדלת זה סגור, אך כשהייתי עוזב את הכניסה לגמרי, הייתי סוגר פעמיים את מנעול הדלת. מעל דלת הכניסה יש חלון, אך זה מסורג עם רשת דקה. אתמול, בתאריך 30.11.71, התעוררתי בשעה 0330 או 0400 בכדי לפתוח את הכנסיה עבור שאר הנזירים. כשהתעוררתי הלכתי לנוחיות ולאחר מכן נכנסתי למטבח והכנתי לי כוס תה ע"י זה שחממתי קומקום מים על כיריים של ג., שהדלקתי עם גפרור. אני שתית כוס תה ובאותו זמן זה היה 0430. כרגיל שמעתי צלצול מעמון הכנסיה. כרבע שעה אחרי זה הלכתי לכנסיה להתפלל, חזרתי בשעה 0745 בערך לדירתי בזמן ששתו קפה בכנסיה. אני פתחתי את דלת הדירה, את דלת חדר המדרגות, עליתי לחדר השינה, החלפתי בגדים ומייד ירדתי. סגרתי את דלת חדר המדרגות ע"י נעילה וחזרתי לכנסיה. היו שם מטיילים ישראלים מקבוץ שלנו בחוץ ובאו לבקר בזמן ששתו קפה בכנסיה וביקשו אותי לגשת אליהם בכדי לדאוג שיבקרו יותר מהר. היות שהיתה לי עבודה בכנסיה חשובה, המבקרים מהקבוץ עזבו אחר שהיו זמן קצר ואני נשארתי בכנסיה ואני נשארתי לעבוד. בשעה 0900 או קצת אוחר זה בא אלי לכנסית הכומר המבוגר וקרא לי בכדי לתת משהו לכהן אגד שנסע לוואדי פארן, אך בסוף המבוגר שהאיש שהיה צריך לקבל ממני את המכתב לוואדי פארן היה עם קבוצת מטיילים בהר משה. אני חפשתי אחריו ולא מצאתיו. הלכתי לספריה ועבדתי שם. בשעה 0930 בערך שמעתי קריאים בשמי, יצאתי לשער הספריה והבנתי לפי הצעקות שקרה משהו ומיד ראיתי מפתח דלת הספריה עשן מכיוון הדירה שלי. לא יכולתי לאתר במדוייק מהיכן יוצא העשן. רצתי מהר מאוד בכוון העשן וראיתי שהתקרבתי, שהעשן יוצא מהדירה שלי ולא מהכנסיה. פתחתי את דלת חדר המדרגות, דלת הכניסה שהיתה תריס. עליתי מספר מדרגות וניסיתי להכנס לחדר הסלון, אך לא יכולתי מפאת העשן הרב וגם לא יכולתי להמשיך ולהסתכל מפאת העשן הרב. אני ראיתי רק עשן. לא יכולתי לראות אש. היה עשן בגוון אפור כמו שרגיל רואים עכשיו (יש עוד עשן קל בצבע אפור). אני ראיתי שהגיעו כבר נזירים, בדווים, שברו את החלונות מבחוץ ושפכו מים לתוך הדירה. נסינו להפעיל את המשאבה להוציא מים מהמכאן, אך לא הצלחנו להפעילה. שפכנו מים עם דליים. אני בקשתי את

[illegible]

הודעה מס' .... גליון מס' 2

הוד/עת של .... השם באותיות לטיניות ....

השם הפרטי   שם המשפחה (לנקר)

השם הקודם .... שם האב .... המען הקבוע ....

מס' הטלפון .... מקום עבודתו .... מס' הטלפון .... מס' תעודת הזהות ....

שנת הלידה .... מקום הלידה .... המקצוע .... המצב המשפחתי .... הדת ....

התאריך .... השעה .... המקום .... מספרו, דרגתו ושמו של החוקר ....

כגון צלבים ותשמישי קדושה, פרסות אקרבין וכו' גם הבגדים שלי נשרפו. לי במטבח היו 2 שולחנות, 2 כסאות וכלים שונים וכיריים של גז עם 3 להבות שעמד על שולחן אחד. כ"כ 2 בלונים של גז גדולים אחד לשמוש הכיריים ואחד לחמום מים למקלחת ולאמבטיה. הפעלתי את המים החמים לפני כשבוע ימים. הרצפה של המטבח היתה מאבן, מתחת לשולחן הכיריים עמד ארגז מעץ ושבו הייתי שופך ניירות ופסולת. במטבח היה לי גם שקע לבגדים ובו בגדים. הקירות היו קירות עץ בחלקם מטויחים.

היה לנו במתקן מספר בלונים לכיבוי אש מלפני מלחמת ששת הימים שלא צוידו למלאם ולא השתמשו בהם ולא ידעו להשתמש בהם והיו מונחים במחסן רחוק. האחראי הוא האקונום שלו במקום. אנחנו בשעתו קבלנו אותם מקהיר ולא ידענו בכלל להפעיל אותם. האקונום נמצא בתל-אביב לקניית מכשירי כיבוי אש. הוא בכלל לא יודע על השריפה. הוא יצא בתאריך 24.11.71. לנו אין מכשירי כיבוי אש. במקום אין לנו בטוח. אני אחראי על הכנסיה והספריה ואילו היה בטוח הייתי יודע על כך. אין אני יכול להעריך את הנזק, חוץ מבגדי שנשרפו אבל באם נהיה זהירים, לדעתי שהנזק יסתכם ב-200,000 אלף לירות לי לבד נשרף 350 דולר 1500 דרכמות, בסך הכל בשווי 2500 לירות במזומן. אין אני מאמין שמישהו עשה זאת בכוונה. לדעתי זה קרה במקרה. זו לא הפעם הראשונה שהיתה אש בדירתי כתוצאה ממקרה. בשנת 1967 היה מקרה דומה לפנות בקר ותפשו את האש במעבר בין הסלון וחדר האוכל. יכול להיות שלא סגרתי את הכיריים ויצא גז והיה לי אור בערת שמן בחדר המיטות ויתכן שזה גרם לשריפה ואולי יכול להיות שגפרור נפל על בגד וזה גרם לשריפה מקרית אך בכדרך לא עשו לנו זאת אין לנו סכסוכים ולא איימו עלינו כך שזה מקרי בהחלט. כשחזרתי מהכנסיה לפני שעה 0800 להחליף בגדים, עשיתי זאת מהר ולא הרגשתי בריח. יתכן שהיה אך אני מאוד מהרתי.

זוהי הודעתי שהוקראה לפני ואושרה בנהוגה באמיתית לאחר שתורגמה לי לאנגלית ע"י פקד גרוס

(-)

from the greek daily

ESTIA (1.12.71)

THE FIRE OF SINA

We must applaude the gesture of the Israeli Minister General Dayan and the Chief of Staff General Leiv, under the supervision of which a swarm of military helicopters succeeded in putting of the fire, which broke out in the Monastery of St. Catherine of the Mount of Sinai, before the destruction of the most valuable and precious for the Orthodoxy treasures that are to be found in its Library.

As to the rebuilding of the destroyed parts of the Monastery, which General Dayan was willing to assume as well, we think that this is a work to be assumed by the Greek Government which, being the protector of Orthodoxy, must pay for the expenses after thanking Israel heartily.

כנסה קתרינה - התנאים במקום

מלכתחילה נקבעה ע"י צהל, האחראי למרחב, מדיניות של אי התערבות בענייני המנזר והקפדה על עצמאותם המלאה של הנזירים. המנזר שחלק ממבנין הם מעץ ידע בעבר הרחוק שריפות אשר גרמו נזקים כבדים יותר. שריפות פורצות בקלות בחלק זה של העולם הראייה עלית בית האופרה הישן בקאהיר אשר נשרף בליל למרות היותו במרכז עיר גדולה.

הכרזת הארכיבישוף גרגוריוס בעת בקורו במצרים

להלן ידיעת AFP מקהיר. N 1.12.71

GREGOIRE II , EVEQUE DE STE CATHERINE , A DECLARE AU CAIRE QU'ILS DEMANDERAIT AU GOUVERNMENT GREC D'ENVOYER IMMEDIATMENT UNE MISSION CONSULAIRE SUR LES LIEUX POUR ENQUETER SUR LA CAUSE DE L'INCENDIE DU COUVENT; IL SOLLICITERA EGALEMENT DES MISSIONS DU COMITE INTERNATIONAL DE LA CROIX ROUGE ET DE L'UNESCO POUR S'ASSURER QUE LE PATRIMOINE DU COUVENT - QUATRE MILLE DEUX CENT QUARANTE CINQ MANUSCRITS-EST INTACT;

הכרזת הקרדינל הקופטי קתולי של אלכסנדריה

להלן ידיעת רויטר מקהיר : 1.12.71

CARDINAL STEPANOS , THE COPTIC CATHOLIC PATRIARCH, ACCUSED ISRAEL OF DELIBERATELY SEETING FIRE TO THE GREEK ORTHODOX SANTA CATHERINA MONASTERY;
HE SAID IT WAS SET ON FIRE TO BRING ABOUT THE THEFT OF ITS PRICELESS COLLECTIONS;

copy

To His Excellency
The Brigadier-General Solomon Gazit
Military Director of Sinai Area
Israel

Dear Sir and honorable friend,

After expressing once more my thanks for what you have done to sping (extinguish) the fire in our Holy and very old Monastery which is not only a Holy Place but also a great archaeological museur (museum) which (is of) interest (to) all the world. I am obliged to write to Your Excellency this letter in few lines and to explain what happened after your departure from our Holy Monastery at the day on which you and the His Beatitude and his company visited the Monastery. Before the sun set of that day I collected the Holy Council of our Monastery and I asked to give me an explanation on the history of the fire which happened on the 30 of last November. They immediately gave me proce verbal or essay about it which they had made the 1 of December for the History of the Monastery and explanation to me and all the other members of the Sinai fraternity. After this we spoke about the beginning of reconstruction and we discussed all the problems about it and as the results of all it was the decision that it is necessary instead to return at 24 February as it was my shape (hope) to leave the Monastery immediately after the Feast of St. Catherine, which is at 8 December and go to Athens for energies conforming the decision to the construction of the fired section of (the) Monastery in time, as is the decision of the Greek Goverument and to be in contact with all brothers who are outside the Monastery for giving information and resolved the problems of them because (it) is a more easier the contact by them from Athens and to be also near doctor as I am now in the period of

For that reason I accepted the proposition of them and I informed the special Army officer, Mr. Daniel, to energy (work) for my departure in 9 or the tenth of December and I write to you to know that I shall leave from the Monastery of St. Catherine and I shall return probably ... as soon as possible in the nearest future and I remain always your best friend,

5 December 1971

The Archbishop of Sinai Gregorios II

כנסה קתרינה - נציג יוון מביע תודת ממשלתו

1. פטרו נציג יון כפגישה ב- 9.12 לפי בקשתו הקריא תוכן מברק שקיבל ממשה"ח באחונה. תרגם בע"פ מיוונית. להלן הנוסח:

" אנא הבע תודת ממיון על העזרה היעילה שהושיטו שלטונות ישראל לכבוי הדליקה שפרצה במנזר הקדוש של סנטה קתרינה. פעולה זו זכתה להערכה נאותה על ידנו". עד כאן.

2. בחלק השני של המברק נאמר:

ממיוון תיסול על עצמה המשימה וההוצאות של עבודות השיקום של החלקים שנשרפו במנזר הקדוש, ולשם מטרה זו כבר שלחנו מכנאים לאמוד מידת הנזק ולהגיש דו"ח על התקונים הדרושים. עד כאן.

3. בתשובה על שאלתה של גב' י. ורד , השיב מר פטרו כי אין לו התנגדות שנפרסם את תוכן הבעת התודה של ממשלת יוון כפי שהוקראה על ידו.

ועידה אונסקו הערביה מוחה בפני מרכז אונסקו

ועידת אונסקו הערבית בה חברות 14 מדינות ערביות דנה בישיבותיה שנפתחו ב- 6.12 בדליקה בסנטה קתרינה ופרסמה החלטה המגנה את ישראל ומטילה עליה האחריות למקרה. הועידה נסחה הצעה הנוגעת למקרה חמור זה ולהשלכותיו המדיניות ביחס למזמה הציונית נגד המורשת התרבותית ולהתעלמות ישראל מתוכן אמנת האג הקובעת שיש לשמור על כל המתקנים החנוכיים וההרבותיים במקרה של מלחמה מזויינת. ההצעה מוקיעה תכנית השלטונות הישראלים על זלזולם ומזימתם כהמשך למדיניותם המכוונת שהחלה בשריפת מסגד אל-אקצא, כנסיית הקבר הקדוש ויהוד ירושלים העתיקה ואח"כ בשריפת מנזר סנטה קתרינה. לפי אלאהראם 7.12 כוללת החלטת אונסקו הערבית הצעדים האופרטיביים הבאים:

א. מנכ"ל הארגון הערבי ימסור למנכ"ל אונסקו ההחלטה ודרישת הארגון לנקוט צעדים להגדרת האחריות לתקרית.

ב. להודיע לתאנט בשם 14 המדינות המשתתפות, שינקוט באמצעים התואמים סעיפי החוזים הבינלאומיים הקובעים שיש לשמור על כל מורשת הסטורית או תרבותית כשפורצה מלחמה, ושיערוך חקירה בתקרית.

ג. להודיע לכל הגופים התרבותיים והדתיים בעולם על ההשלכות המדיניות והגזעניות של תנועת הציונות בישראל, הבאים לבטוי בתקרית זו.

הודעת תת שר החוץ היווני

להלן עקר דברי פאלאמס במסיבת העתונאים מ- 4 דצמבר:

א. כאן ביוון מעריכים הפעולה הישראלית לאתור הדליקה.

ב. נתנו הוראות לנציג הדפלומטי היוני בירושלים להודות לממשלת ישראל על כך.

ג. ממשלת יוון החליטה לא רק לשאת בכל הוצאות שיקום החלק שנפגע אלא גם להכנן בנייתו מחדש ולכן נתנו הוראות לטכנאים יוונים לצאת בהקדם למקום לבדוק ולהגיש דו"ח.

מיידי

ירושלים, כא בכסלו תשל"ב
9 בדצמבר 1971

א ל: מר א. אבידר, מנהל להסברה

מאת: סגן מנהל מזת"ים

113-4-7 [illegible]

הנדון: סנטה קתרינה - פרסום [illegible]

אודות על פרסום [illegible]:

מר דמיטרי פפרו הנציג הדיפלומטי של יוון בישראל בקר היום במשרד החוץ והביע את תודת ממשלת יוון לשלטונות ישראל על העזרה היעילה שהושיטו בכיבוי הדליקה שפרצה במנזר סנטה קתרינה. "פעולה זו זכתה להערכה נאותה ע"י ממשלת יוון" - הוסיף הנציג.

ממשלת יוון תיטול על עצמה את המשימה וההוצאות של עבודות השקום של החלקים שנשרפו במנזר הקדוש ולשם מטרה זו כבר נשלחו מכנאים לאמוד את מידת הנזק ולהגיש דו"ח על התקונים הדרושים.

ב ב ר כ ה,

ד. הורגסן

העתק: לשכת המנכ"ל
מר מ. ששון, סמנכ"ל

מדינת ישראל

משרד הבטחון

תיק

~~יגאל ורדי,~~

סגן אלוף קורינס

רצ"ב מכתבו של הארכיבישוף

אל תא"ל יציב, כבקשתך.

ושם 1/3

סגלה בגריר

רחב

בברכה את

9.12.69

תאום הפעולה בשטחים

To His EXCELLENCY THE Brigadier General Salomon Lazat
Military Director of Sinai Area
Israel

Dear Sir and honorable friend,

After expressing once more my thanks for what you have done to spring the fire on our Holly and very old Monastery which his not only a HOLLY PLACE but also a great archeological Museum of interest of the world I am obliged to write to your excellency this letter in few lines and to explain what happened after your departure from our Holly Monastery at the day on which you and the His Beatitude and his company visited the Monastery. Before the sun set of that day I collected the Holly council of our Monastery and I asked to give me an explanation on the history of the fire which happen at the 30 of last November. They immediately gave me process-verbal or essay about it which they had made the 1 of December for the History of the monastery and explanation to me and all the other members of the Sinai fraternity. After this we spoke about the begining of reconstruction and we discussed all the problems about it and as a results of all it was the decision that it is necessary instead to returned at 24 Febuary as it was my shape to leave the Monastery immediately after the feast of St Catherin which is at 8 December and go to Athenes for energies comforming the decision to the construction of the fired section of Monastery in time as is the decision of the Greek Government and to be in contact with all brothers whome are outside the Monastery for giving information and resolved the problemes of them because is more easier the contact by them from Athenes and to be also near doctor as I am now on the period of

For that reason I accepted the preposion of them and I informed the special army officer Mr Daniel to energy for my departure in In the tent of December and I write to you to know that I shall leave from the monastery of St Catherine and I shall return propably as soon as possible in the nearest future and remain always your best friend

5 December 1971

The Archbishop of Sinai Gregorios II

copy

To His Excellency
The Brigadier-General Solomon Gazit
Military Director of Sinai Area
Israel

Dear Sir and honorable friend,

After expressing once more my thanks for what you have done to sping (extinguish) the fire in our Holy and very old Monastery which is not only a Holy Place but also a great archaeological museur (museum) which (is of) interest (to) all the world. I am obliged to write to Your Excellency this letter in few lines and to explain what happened after your departure from our Holy Monastery at the day on which you and the His Beatitude and his company visited the Monastery. Before the sun set of that day I collected the Holy Council of our Monastery and I asked to give me an explanation on the history of the fire which happened on the 30 of last November. They immediately gave me proce verbal or essay about it which they had made the 1 of December for the History of the Monastery and explanation to me and all the other members of the Sinai fraternity. After this we spoke about the beginning of reconstruction and we discussed all the problems about it and as the results of all it was the decision that it is necessary instead to return at 24 February as it was my shape (hope) to leave the Monastery immediately after the Feast of St. Catherine, which is at 8 December and go to Athens for energies conforming the decision to the construction of the fired section of (the) Monastery in time, as is the decision of the Greek Government and to be in contact with all brothers who are outside the Monastery for giving information and resolved the problems of them because (it) is a more easier the contact by them from Athens and to be also near doctor as I am now in the period of

For that reason I accepted the proposition of them and I informed the special Army officer, Mr. Daniel, to energy (work) for my departure in 9 or the tenth of December and I write to you to know that I shall leave from the Monastery of St. Catherine and I shall return ... as soon as possible in the nearest future and I remain always your best friend,

5 December 1971 The Archbishop of Sinai Gregorios II

copy

To His Excellency
The Brigadier-General Solomon Gazit
Military Director of Sinai Area
Israel

Dear Sir and honorable friend,

After expressing once more my thanks for what you have done to sping (extinguish) the fire in our Holy and very old Monastery which is not only a Holy Place but also a great archaeological museur (museum) which (is of) interest (to) all the world. I am obliged to write to Your Excellency this letter in few lines and to explain what happened after your departure from our Holy Monastery at the day on which you and the His Beatitude and his company visited the Monastery. Before the sun set of that day I collected the Holy Council of our Monastery and I asked to give me an explanation on the history of the fire which happened on the 30 of last November. They immediately gave me proce verbal or essay about it which they had made the 1 of December for the History of the Monastery and explanation to me and all the other members of the Sinai fraternity. After this we spoke about the beginning of reconstruction and we discussed all the problems about it and as the results of all it was the decision that it is necessary instead to return at 24 February as it was my shape (hope) to leave the Monastery immediately after the Feast of St. Catherine, which is at 8 December and go to Athens for energies conforming the decision to the construction of the fired section of (the) Monastery in time, as is the decision of the Greek Government and to be in contact with all brothers who are outside the Monastery for giving information and resolved the problems of them because (it) is a more easier the contact by them from Athens and to be also near doctor as I am now in the period of

For that reason I accepted the proposition of them and I informed the special Army officer, Mr. Daniel, to energy (work) for my departure in 9 or the tenth of December and I write to you to know that I shall leave from the Monastery of St. Catherine and I shall return ... as soon as possible in the nearest future and I remain always your best friend,

5 December 1971 The Archbishop of Sinai Gregorios II

מברק נכנס-מסווג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

שמור

אל: המשרד — מס. 18

מאת: אתונה — נשלח: 081230 דצמ. 71

מזתים.

לחוזם 515.

סנטה קתרינה,

מסרר היה כאן בימים האחרונים . סביר שיתקשר עמכם בנדון. בינתיים ניצל פילאבאקיס הזדמנות מביקורי אצלו והביע הערכת הממשלה על עזרתנו, - אך זה בנוסף ולא במקום הרשמי באמצעות מסר"י. אם לא יעשה זאת בסוף השבוע הבריקינא.

גילר

מנכל משרן ס. קדרון פרגאי מזתים מארס א ב

גל / אפ.

<u>שמור</u>

ירושלים, כ בכסלו תשל"ב
8 בדצמבר 1971

אל: מר א. מזרחי, ס/מנהל לשכת רוה"מ

מאת: מנהל מזת"ים

הנדון: <u>מכס לסנטה קתרינה</u>
מכתבך מ- 30.11.71

כידוע לך, מנזרים וכנסיות בארץ אינם פטורים ממכס על מזון שהם מיבאים. בדקנו אם שחרור ייבוא מזון לסנטה קתרינה מתשלום מכס יוכל להוות תקדים ולהביא לדרישות דומות מצד כנסיות ומנזרים אחרים:

להלן מסקנותינו:

1. מנזר סנטה קתרינה נמצא בשטח מרוחק, אי לזאת הנוהל החל עליו אינו יכול להוות לתקדים לגבי ישראל וירושלים.

2. המנזר נמצא באזור מדברי ונתון בתנאים מיוחדים (ריחוק, קשרי תחבורה וכו').

לאור זאת אנו ממליצים ששחרור המנזר ממכס על יבוא מזון יהפך לנוהל קבע, עם זאת אנו מבקשים למנע כל פרסום בנידון. על מנת למנוע פניות ותביעות מצד גורמים כנסיתיים אחרים להעניק גם להם זכות זו.

ב ב ר כ ה,

י. ורד

<u>העתק</u>: תת אלוף ש. גזית, לשכת שר הבטחון

מברק יוצא - מסווג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

ש מ י ר

אל : אתונה ניקוסיה גנבה פארים רומא ניו יורק <u>ח/ 515</u>

מאת: המשרד

נשלח: 7/12/71

סבסה קתריבה.

בהמשך לשלנו בגלוי :

עד כה לא התקשר? אתנו מנציגות יו״ן כדי להביע תודה מסירנו כבאמר בהודעת פלאמאס.

סזתים.

תפוצה : פהח רוהם אלון ריינספכל סזתים מאום אב סנת הסברה קבם אירופה ב א חקר אלגום רס אמן

תא/בב

מברק יוצא

משרד החוץ

מחלקת הקשר

בלתי מסווג

אל: אתונה
מאת: המשרד

מס' 24
נשלח: 7.12.71

113.4 ידי

סנטה קתרינה.

1. בסיור שערך במנזר הביע בנדיקטוס הפטריארך של ירושלים תודתו לשר הבטחון והערכתו על עזרת צהל.
2. דובר המשטרה פירסם תוצאות חקירת המשטרה על הדליקה:
   א. נשרף אגף המגורים של הכומר דיוניסוס, הסמוכה על הכנסיה, על מקומות התפילה ועל הספריה במנזר.
   ב. דיוניסוס עצמו תאר נסיבות הדליקה.
   ג. מוקד הדליקה היה בפינת הדירה בה נמצאים המטבח וחדר האוכל ומשם התפשטה לחדרים סמוכים.
   ד. לא נמצאו סמנים לפעולה מכוונת ולא רמז לאפשרות הצתה במזיד.

מסקנת החוקרים: שהדליקה היתה מקרית כנראה כתוצאה מדליקת הכיריים או מגפרור שהושלך לארגז פסולת.

4. לפי העתונות הפטריארך בנדיקטוס הודיע שלדעתו אין צורך בחקירה או בדיקת הסיבות לדליקה על ידי אירגון בינלאומי כלשהו.

מזתים

שהח רוהמ שנכל סמנכל אלון דיין מזתים קבט מעת הסברה מארם א/ב
חקר אלגום רם אמן
אב-עג

סמוך
2751

ירושלים, יח בכסלו תשל"ב
6 בדצמבר 1971

א ל: השגריר, הנציגות, הדפלומטית, אתונה

MB. 4 [illegible]

מאת: מנהלת מזת"ים

הנדון: בקורים במנזר קתרינה

למברקך מס' 10 מ 3.12.71.

כמנהגנו נקבל יפה את פרופ' פרינסטוב ראש עוזרו מפביאורגיאו.

אשר לאספקה למנזר – יש להבהיר לכל המעונינים כי קיימות עתה שתי חברות תקופה פרסיום המסות לסנטה קתרינה תמורת תשלום, כמובן. מישהרוצה לנסוע למנזר יכול לפנות לחברת "כנף" או ל"ארקיע", להצטייד בכרטיס ולהגיע למקום.

הוכל להגיד זאת לכל מי שפונה אליך בענין נסיעה לסנטה קתרינה.

ב ב ר כ ה,

י. ורד

העתק: מר מ. ששון, סמנכ"ל
מר י. אלמוג, ל' ששון
מר ס. פרגאי

863

אתונה, יח' בכסלו תשל"ב
6 בדצמבר 1971

112.3

אל : מ צ ח י " ם

מאת : היועץ, אתונה

הנדון: **הדליקה במנזר סנטה קתרינה - סיכום ראשון**

הידיעות הראשונות על המקרה שהגיעו מהארץ דרך סוכנויות החדשות ונתפרסמו בכל העתונים כאן היו אלה שהשאירו את הרושם על הציבור היווני, כולל העתונות המקומית. אותן ידיעות אשר בהן הועלה על נס מבצע היעיל של צה"ל באיתור הדליקה והצלת אוצרות המנזר התקבלו כידיעות באמינותן לכן, לא הדברים הארסיים של הקרדינאל הקופטי-קאתולי שהובלטו בעתונות ולא הצהרת הצבועה של גריגוריוס שינו במידה מרובות רושם ראשוני זה. היו כמובן מספר עתונאים שניסו לדוג במים עכורים ולהיאחז בהאשמת השרפה, אולם כנראה לא מצאו שום תמיכה ע"י השלטונות כאן.

במשך שיחתי עם קאלאמידאס (מנהל מחלקת הדתות במשה"ח) התקשרו עמו טלפונית כשלושה עתונאים וביקשו תגובתו על הצהרת הקרדינאל הקופטי; אולם מתוך מה שהסביר לי לאחר השיחות ומתוך מה שהבינותי בעצמי משיחותיו - הוא דיבר אתם בטון של גערה ואמר להם להמתין לפירסום עמדת הממשלה.

גם בשיחות פרטיות התייחסו בביטול להצהרת הקופטי והיו יוונים שראו בה "התערבות קאתולית בלתי רצויה בעניניהם של האורתודוכסים". כמובן שהצבענו, בפני אלו שאינם יודעים, על העובדה שמדובר באזרח מצרי שהוא שימש שופר לתעמולת ארצו. דוגמא לחוסר האימון בהסתת הקופטי הופיעה במדור מערכת ב"ביאה פוליטיהי" מה-3.12 שנר באומרו: "בין אם המעשה היה זדוני ובין אם לאו - אך בשום אופן לא ע"י ישראל כפי שהכריז הקרדינאל הקופטי...." (התרגום מצ"ל).

יש להביא שדברי פאלאמאס במסיבת העתונאים (ראה נא מברקנו מס' 11 מה-5 דנא והתרגום המצ"ל) סייעו להסרת כל ספק לגבי תפקידה החיובי של ישראל בטרגדיה זו.

מצ"ל מצאו נא ריכוז של הדברים שנתפרסמו בעתונות ואשר תמציתם הברקנו במשך השבוע.

ב ב ר כ ה,

א. ארזי

העתק:
מר ס. שרון, סמנכ"ל
לשכת המנכ"ל
מר מ. פרגאי, הממונה על ענינים כנסייתיים
הסברה
ח ק ר

נ.ב. - במדינת העתונים הבוקר (7.12) נתפרסמה הידיעה על ממצאי הוועדה שחקרה סיבת הדליקה ושהגיעה למסקנה שלא היתה בזדון.

(4) 285

NEA POLITIA (3.12.71)

LA SAUVEGARDE DES TRESORS

C'est heureux que les trésors du St. Monastère du Sinai ont été épargnés de l'incendie, gr^ace à son extinction immédiate. Indépendemment du fait si oui ou non l'incendie etait d^ue à un acte intentionnel - pas en tout cas à Israel, comme il a été proclamé par le Cardinal catholique copte - il s'impose que les organismes internationaux compétents tels l'Unesco et la Croix Rouge, ainsi que la Grèce manifestent un intér^et spécial afin d'assumer de tout danger les trésors inestimables du Monastère.

En ce qui concerne la Grèce, nous sommes informés qu'elle a immédiatement répondu à l'appel de son devoir historique et que les autorités helléniques ont pris toutes les mesures préliminaires nécessaires dans le but d'aider à la réparation des dég^ats et la garde des trésors.

(2) -23-

ATHENS NEWS (5-6 December 1971)

PALAMAS ON ST. CATHERINE'S MONASTERY FIRE

The Greek Foreign Undersecretary, Christian Xanthopoulos-Palamas referring to the recent fire at St.Catherine's monastery in Sinai yesterday made the following statement:

"The assistance which the Israeli authorities gave fro the putting out of the fire at the Sinai Monastery has been appreciated in Greece.

"Our diplomatic representative in Israel has been instructed to express the thanks of the Greek Government.

"Moreover, the Greek government will undertake both the work and the expenditure for rebuilding the burned parts of the monastery.

"Already Greek technicians, have been ordered to go to the spot in order to assess the damage and draw up the rebuilding plans."

(3) 2318

TITRES: "Un cardinal accuse Israel d'avoir incendié le monastère".
"Le Grand Incendie au Sinai, acte volontaire?"
"Des enquêtes seront menées pour l'incendie"

Le Caire

Le Cardinal Stefanos, Patriarche Catholique Copte, a accusé hier Israel pour avoir incendié le Monastère heâlene-orthodoxe de Ste Catherine au Sinai.

Le Cardinal Stefanos a ajouté que l'incendie a été provoqué volontairement par Israel afin de réussir à voler les collections de valeur inestimable.

Le Cardinal s'est referé à l2 incendie de la Mosquée El Aksa à Jerusalem ainsi qu'au vol de diadème de la Madone d'une église, après l'occupation israélienne.

"Le monde doit agir afin que ces crimes répétés, arrêtent" a dit le Cardinal.

(Nouvelle parûe dans tous les journaux du 2.12.71 transmise par U.P., A.P. et Reuters)

L'evêque Grigorios Mamatopoulos, supérieur du Monastère de Ste Catherine a déclaré au Caire qu'il a appris la nouvelle de l'incendie "avec horreur". Grigorios qui dirige les affaires du Monastère depuis 40 ans, de son siège au Caire, a ajouté qu'il demandera au Gouvernement Hellénique d'envoyer immédiatement sur place une mission consulaire pour mener une enquête étant donné que jamais, durant la longue histoire du Monastère, il n'y a pas eu d'incendie.

L'archevêque demandera de même que des missions spéciales de la Croix Rouge, et de l'Unesco, garantissent la sauvegarde des trésors archaeologiques du Monastère.

(Nouvelle publiée dans toute la Presse 2.12.71)

Le NEA POLITIA (2.12.71) est informé que le Revérand Grigorios est passé hier par Athènes et qu'il a été reçu par M.Kalamidas, Directeur des Affaires Ecclésiastiques du Ministère des Affaires Etrangères. Les deux hommes ont discutés pendant trois heures dans la salle officielle de l'aéroport. L'archevêque a quitté Athènes à 8 heures du soir. On n'a rien sû sur son entretien avec M. Kalamidas.

VIMA (2.12.71) écrit:

A Athènes on déclarait hier que du côté des autorités grecques toutes les demarches préliminaires ont été faites pour accorder au Monastère l'aide necessaire à la restauration des dégâts causés par l'incendie, et le sauvetage des trésors historiques s'y trouvant. En tout cas, jusqu'hier soir le Ministère des Affaires Etrangères n'avait pas encore reçu une demande de la part de l'Archevêque du Monastère pour l'envoi au Sinai d'une mission consulaire hellénique.

Le journal NEA (2.12.71) a mentionné entre autres la cause de l'incendie. Un certain nombre de journaux ont consacré des articles historiques sur le Monastère tels: ELEFTHEROS KOSMOS (4.12.71), NEA POLITIA (4.12.71) MAKEDONIA (3.12.71) et ELLINIKOS VORRAS (3.12.71)

Par ailleurs la presse du 5 décembre a transmis la déclaration du Sous-Secrétaire d'Etat aux Affaires Etrangères, M. Palamas selon laquelle en Grèce on apprécie l'aide portée par Israel pour l'extinction de l'incendie.

תיק - סנטה קתרינה

copy

113.4 שד
סנטה קתרינה

To His Excellency
The Brigadier-General Solomon Gazit
Military Director of Sinai Area
Israel

Dear Sir and honorable friend,

After expressing once more my thanks for what you have done to sping (extinguish) the fire in our Holy and very old Monastery which is not only a Holy Place but also a great archaeological museur (museum) which (is of) interest (to) all the world. I am obliged to write to Your Excellency this letter in few lines and to explain what happened after your departure from our Holy Monastery at the day on which you and the His Beatitude and his company visited the Monastery. Before the sun set of that day I collected the Holy Council of our Monastery and I asked to give me an explanation on the history of the fire which happened on the 30 of last November. They immediately gave me proce verbal or essay about it which they had made the 1 of December for the History of the Monastery and explanation to me and all the other members of the Sinai fraternity. After this we spoke about the beginning of reconstruction and we discussed all the problems about it and as the results of all it was the decision that it is necessary instead to return at 24 February as it was my shape (hope) to leave the Monastery immediately after the Feast of St. Catherine, which is at 8 December and go to Athens for energies conforming the decision to the construction of the fired section of (the) Monastery in time, as is the decision of the Greek Government and to be in contact with all brothers who are outside the Monastery for giving information and resolved the problems of them because (it) is a more easier the contact by them from Athens and to be also near doctor as I am now in the period of

For that reason I accepted the proposition of them and I informed the special Army officer, Mr. Daniel, to energy (work) for my departure in 9 or the tenth of December and I write to you to know that I shall leave from the Monastery of St. Catherine and I shall return ... (Monastery) as soon as possible in the nearest future and I remain always your best friend,

5 December 1971 The Archbishop of Sinai Gregorios II

סלה רובינר

תיק: סנלה יומתיף

משטרת ישראל

לשכת המפקח הכללי

ירושלים, י"ז כסלו תשל"א
(5.12.71)

84451 - 0302/פח

לכבוד
גב' יעל ורד
מנהלת מחלקת מזרח תיכון
משרד החוץ
ירושלים

ג.נ.,

המפקח הכללי של המשטרה בקשני להעביר אליך את דו"ח הבקרו במקום השריפה במנזר סנטה קטרינה ועדותו של הכומר איכמודרי ציוניסיוס ארוטקלוס.

בברכה,

גילי באור, רס"ל
מזכירת המפקח הכללי

רצ"ב: חומר

ביקור במקום שריפה

בתאריך 1.12.71 בשעה 0800 רפ"ק כץ ופקד גרוס ביקרנו במנזר "סנטה קתרינה" בסיני מרחב שלמה, וזה לאחר שהתקבלה הודעה על שריפה שפרצה במקום וגרמה לנזקים.

ידיעות

ברשמנו עדויות, מנזירים ומאנשי צבא שחשו לכיבוי השריפה שנתגלתה בתאריך 30.11.71 בשעה 0830 בקירוב. נרשמה הודעתו של סגן הנזירים ארכימנדריט דיוניסיוס אריסטקלוס שהחזיק במקום שנפגע תחילה. המקום שנפגע שימש למגורים פרטיים בלבד וזה כלל, חדר אורחים, חדר אוכל, מטבח, חדר שינה וכן שני מחסנים וכנסיה שהיו סמוכים לדירתו. האגף הזה היה קרוב לקיר החומה החיצוני בכיוון צפוני-מזרחי, הכניסה לדירה ולמחסנים היא דרך חצר המנזר באמצעות מדרגות, הגישה למדרגות נעולה עם דלת מעץ, המנעול בדלת הוא קפיצי ובאין ידית מבחוץ אין אפשרות לפותחה בלי מפתח. מחוץ לכך נהג דיוניסיוס לנעול גם עם המפתח במקרה ועזב את שטח המנזר. מעל לדלת היתה קיימת חלון בצורת משבב מעוגן עם רשת ברזל צפוף. כמו כן התברר שלמטבח היה קיים חלון שפנה לחלק עליון במנזר אך היה מזוגג ותמיד סגור. המבנה עצמו בנוי על קונסטרוקציה של קורות עץ (מעצי תומר שלמים) וקירות ממולאים טיט, הריצפה היתה מכוסה סוף מצעים טיט או לוחות עץ ובחלק אבן. על הריצפה היו שטיחים במספר חדרים, וכן תלו בגדים על הקירות. במטבח עצמו היו שני שולחנות שני כסאות וכיריים של גז עם שלושה להבות שעמדו על אחד השולחנות, שני בלונים גדולים לגז (פזגז) אחד לשימוש הכיריים במטבח ואחד לחימום מים חמים במקלחת (הופעלה שבוע לפני המקרה בפעם האחרונה). מתחת לשולחן עליו עמדו הכיריים עמד ארגז קטן שבו היתה פסולת נייר, במטבח עצמו תלו בגדים על הקירות בחדר המטות בערו נרות שמן מתחת לאקונין.

לפי דבריו של דיוניסיוס באותו בוקר בתאריך 30.11.71 בשעה 0330 הוא התעורר קם לפני שעה 0400 הלך לכנסיה ולאחר מכן הדליק את הכיריים בגפרור והכין לעצמו כוס תה כששתה את התה שמע צלצול פעמון הכנסיה וזו היתה שעה 0430 שבה כרגיל מצלצל הכומר התורן. בשעה 0445 עזב את דירתו והלך להתפלל, חזר לדירתו בשעה 0745 נכנס במהירות לחדר המטות להחליף בגדים, לא שהה הרבה זמן היות שמטיילים מבחוץ הגיעו ונכנסו לכנסיה הגדולה והוא עצמו רצה להיות נוכח (במסיבות ידועות גנבו כבר תמונה בכנסיה) ולאחר שהאורחים עזבו עבר לספריה באגף סמוך. בשעה 0930 בקירוב שמע שקוראים לו בצעקות, יצא לפתח הספריה וראה עשן בוקע מכיוון הכנסיה ליד הדירה. כשהתקרב למקום זה מרחק ריצה של כמה עשרות מטרים נוכח שעשן בוקע מתוך דירתו הוא ולא מהכנסיה, פתח את דלת הכניסה לדירה שהיה פרוק וכשעלה מספר מדרגות רצה להכנס לחדר האורחים, לא יכול היה מפאת העשן הסמיך שבקע מכל הכיוונים, נאלץ לעזוב, לא ראה להבות, העשן היה אפור. נוכח כששברו את חלון המטבח מבחוץ ושפכו מים מגיגית לצורך כיבוי.
לפי חיילים שעזרו בכיבוי האש, מקור האש היה מכיוון המטבח והתפשט לצדדים וכן לגובה וכך לקומה שמעל לדירה לפני שהספיקו לאתר את השריפה.

מ מ צ א י ם :

מצאנו את האזור שנפגע באש, הוא אגף המגורים של הנזיר דיוניסיוס, כאשר מוקד הדליקה נמצא בפינת הדירה שבה היה המטבח ופינת האוכל בהתאם להאודך והצבעה, שמוקד הבעירה התפשטה לחדרים הסמוכים ולכנסיה הצמודים לחומה התפשטה כלפי מעלה לקומה שמעל לדירה, וכן בעקבות התמוטטות לקומה שמתחת לדירה.
לא מצאנו כל שהם סימנים לפעולה מכוונת והדליקה נראית טבעית, בהתחשב במצב המבנה והסביבה. פעולות הכיבוי בתקלו בקושי הן מפאת מחסור באמצעים מתאימים וכן בגלל המבנה המיוחדת כאשר קורות עץ (מעץ תומר שלם) חודרות בתוך הקירות ומעבירות את הבעירה ממקום למקום (כשהיינו במקום נמשכה הבעירה האיטית בקורה אשר בקירות.

.2/...

מסקנות :

תאור המקרה כפי שהובא לעיל והממצאים במקום מצביעים על דליקה מקרית שהתחילה בתוך דירתו של האב דיונסיוס, על פי העשן הרב שהצטבר טרם פרץ החוצה, אפשר להניח שמשכה קודם לכן בעירה עוממת זמן מה.
והאפשרות הסבירה היא שהדבר קרה בעקבות הדלקת הכיריים או זריקת גפרור בתוך מרבץ המסולת בשעות הבוקר המוקדמות.
לדעתנו לא הרגישו בדבר מיד היות והאגף מבודד ואין נוהגים להסתובב בשעות אלו בקרבתו.

רפ"ק כץ משה / מח"ק

פקד גרוס / מז"פ

הערה :

בשנת 1967 היתה כבר שריפה באותו מבנה ובאותה דירה שכובתה כבר בתחילתה על ידי האב דיונסיוס ובעזרת הבדויים.

...איגניסיוס ארושקלום השם באותיות לטיניות
השם הפרטי שם המשפחה (לנקד)

קודם ... שם האב ארושקלוס המען הקבוע כנסיה סנטה קטרינה בסיני

טלפון ... מקום עבודתו סנטה קטרינה מס' הטלפון [redacted] מס' תעודת הזהות

שנת הלידה 1926 מקום הלידה קפריסין המקצוע נזיר המצב המשפחתי הדת נוצרי

התאריך 1.12.71 השעה 1010 המקום סנטה קטרינה מספרו, דרגתו ושמו של החוקר 1023 רפ"ק בץ משה
רשמתי את הודעתו של איכםודרי צינגיסיוס כדלקמן :-

אני, נזיר ומשרת בכנסיה סנטה קטרינה במדבר סיני. אני במקום הזה משנת 1945.
אני אחראי על הכנסיה, מקומות התפילה והספריה במנזר. לי מהתחלת החורף היה מקום
מגורים נפרד מהנזירים וזה נמצא באגף צפון מזרח. מקום המגורים שלי היה מורכב
מחדר שינה, סלון, משרד קטן, מטבח, חדר אוכל ו-2 מחסנים שהיו גובלים עם המטבח
והמפריד ביניהם, היה מסדרון. המחסנים חלקם האחורי, שמשמש כחומת המנזר. למעשה
כל הדירה היתה גובלת עם חומת המנזר החיצונית, מחוץ למטבח וחדר האוכל. מתחת
למבנה שעמד לרשותי היתה עוד קומה, קומת מחסנים, וכן מעלי עוד קומה וביניהם המעלית
שמשמשת לעלות חומרים מחוץ לחומת המנזר וכן כנסיה קטנה, שעליה עלו במדרגות
מקומה ב, מתוך המנזר ולא מתוך הדירה. לדירה שלי עלו באמצעות מדרגות שהובילו
מליד הכנסיה הגדולה, את (?) הכניסה היה נסגר בדלת מעץ עם מנעול ומפתח פנימי
(לא תולה בחוץ). בכלל אי-אפשר לפתוח את דלת הכניסה מבחוץ, אלא אך ורק עם המפתח.
מספיק כשסוגרים את הדלת זה סגור, אך כשהייתי עוזב את הכנסיה לגמרי, הייתי סוגר
פעמיים את מנעול הדלת. מעל דלת הכניסה יש חלון, אך זה מסורג עם רשת דקה. אתמול,
בתאריך 30.11.71, התעוררתי בשעה 0330 או 0400 בכדי לפתוח את הכנסיה עבור שאר
הכומרים. בשהתעוררתי הלכתי לנוחיות ולאחר מכן נכנסתי למטבח והכנתי לי כוס תה ע"י
זה שהעמדתי קומקום מים על כיריים של ג. שהדלקתי עם גפרור. אני שתית כוס תה ובאותו
זמן זה היה 0430. כרגיל שמעתי צלצול פעמון הכנסיה. כרבע שעה אחרי זה הלכתי
לכנסיה להתפלל, חזרתי בשעה 0745 בערך לדירתי בזמן ששתו קפה בכנסיה. אני פתחתי את
דלת הדירה, את דלת חדר המדרגות, עליתי לחדר השינה, החלפתי בגדים ומייד
ירדתי. סגרתי את דלת חדר המדרגות ע"י טריקה וחזרתי לכנסיה. היו שם מטיילים
ישראלים מקבוץ שלגר בחוץ ובאו לבקר בזמן ששתו קפה בכנסיה וביקש אותי לגשת אליהם
בכדי לדאוג שיגמרו יותר מהר. היות שהיתה לי עבודה בכנסיה חשובה, המבקרים מהקבוץ
עזבו אחר ששתו זמן קצר ואני נשארתי בכנסיה ואני נשארתי לעבוד. בשעה 0900 או קצת
אחרי זה בא אלי לכנסיה הכומר המגנום וקרא לי בכדי לחת משהו לנהג אבד שנסע
לואדי פארן, אך בסוף המבוגר שהאיש שהיה צריך לקבל ממני את המכתב לואדי פארן היה
עם קבוצת מטיילים בהר משה. אני חפשתי אחריו ולא מצאתיו. הלכתי לספריה ועבדתי שם.
בשעה 0930 בערך שמעתי קוראים בשמי, יצאתי לשער הספריה והבנתי לפי הצעקות שקרה
משהו המורי ואז ראיתי מפתח דלת הספריה עשן מכיוון הדירה שלי. לא יכולתי לאתר במדויק
מהיכן יוצא העשן. רצתי מהר מאוד בכוון העשן וראיתי שהתקרבתי, שהעשן יוצא מהדירה
שלי ולא מהכנסיה. פתחתי את דלת חדר המדרגות, דלת הכניסה שהיתה חרוס. עליתי מספר
מדרגות ונסיתי להכנס לחדר הסלון, אך לא יכולתי מפאת העשן הרב וגם לא יכולתי להמשיך
ולהסתכל מפאת העשן הרב. אני ראיתי רק עשן. לא יכולתי לראות אש. היה עשן בגוון
אפור כמו שרבב. הואה עמשיר (יש עוד עשן קל בצבע אפור). אני ראיתי שהגיעו כבר נזירים,
בדווים, שכבו את התלהבות מבחוץ בשפכתי מים לתוך הדירה. נסיגו להפעיל את המשאבה
לשוציא מים מהכאר, אך לא הצלחנו להפעילה. שכבנו מים עם דליים. אני בקשתי את
עזרת הצבא. ניזוק מהאש הדירה שלי שנהרסה לגמרי, כנסיה קטנה ובתוכה חפצים שונים

2/..

הודעתו של .... השם הפרטי .... שם המשפחה (לנקד) .... השם באותיות לטיניות ....

השם הקודם .... שם האב .... המען הקבוע .... , ...

מס' הטלפון .... מקום עבודתו .... מס' הטלפון .... מס' תעודת הזהות ....

שנת הלידה .... מקום הלידה .... המקצוע .... המצב המשפחתי .... הדת ....

התאריך .... השעה .... המקום .... מספרו, דרגתו ושמו של החוקר ....

כגון צלבים ותשמישי קדושה, פרסות אקורדיון וכו' גם הבגדים שלי נשרפו. לי במטבח היה 2 שולחנות, 2 כסאות וכלים שונים וכיריים של גז עם 3 להבות שעמד על שולחן אחד. כ"כ 2 בלונים של גז גדולים אחד לשמוש הכיריים ואחד לחמום מים לאמבטיה ולאמרוגה הפעלתי את המים החמים לפני כשבוע ימים. הרצפה של המטבח היתה מאבן, מתחת לשולחן הכיריים עמד ארגז מעץ ושבו הייתי שופך ניירות ופסולת. במטבח היה לי גם שקע לבגדים ובו בגדים. הקירות היו קירות עץ בחלקם מטויחים.

היה לנו במתקן מספר בלונים לכיבוי אש מלפני מלחמת ששת הימים שלא באנו למלאם ולא השתמשו בהם ולא ידעו להשתמש בהם והיו מונחים במחסן רחוק. האחראי הוא האקונום שלו במקום. אנחנו בשעתו קבלנו אותם מקהיר ולא ידענו בכלל להפעיל אותם. האקונום נמצא בתל-אביב לקניית מכשירי כיבוי אש. הוא בכלל לא יודע על השריפה. הוא יצא בתאריך 24.11.71. לנו אין מכשירי כיבוי אש. במקום אין לנו בטוח. אני אחראי על הכנסיה והספריה ואילו היה בטוח הייתי יודע על כך. אין אני יכול להעריך את הנזק, חוץ מבגדי שנשרפו אבל באם נהיה זהירים, דעתי שהנזק יסתכם ב-200,000 אלף לירות לי לבד נשרף 350 דולר 1500 דרכמות, בסך הכל בשווי 2500 לירות במזומן. אין אני מאמין שמשהוא עשה זאת בכוונה. לדעתי זה קרה במקרה. זו לא הפעם הראשונה שהיתה אש בדירתי כתוצאה ממקרה. בשנת 1967 היה מקרה דומה לפנות בקר ותפשו את האיש במעבר בין הסלון וחדר האוכל. יכול להיות שלא סגרתי את הכיריים ויצא גז והיה לי אור פרות שמן בחדר המיטות ויתכן שזה גרם לשריפה ואולי יכול להיות שגפרור נפל על בגד וזה גרם לשריפה מקרית אך בזדון לא עשו לנו זאת אין לנו סכסוכים ולא איימו עלינו כך שזה מקרי בהחלט. כשחזרתי מהכנסיה לפני שעה 0800 להחליף בגדים, עשיתי זאת מהר ולא הרגשתי בריח. יתכן שהיה אך אני מאוד מהרתי.

זוהי הודעתי שהוקראה לפני ואושרה כנכונה באמיתית לאחר שתורגמה לי לאנגלית ע"י פקד גרוס

(-)

סנטה קתרינה - התנאים במקום

מלכתחילה נקבעה ע"י צהל, האחראי למרחב, מדיניות של אי התערבות בעניני המנזר והקפדה על עצמאותם המלאה של הנזירים. המנזר שחלק ממבני הם מעץ ידע בעבר הרחוק שריפות אשר גרמו נזקים כבדים יותר. שריפות פורצות בקלות בחלק זה של העולם וראייה עלית בית האופרה הישן בקאהיר אשר נשרף כליל למרות היותו במרכז עיר גדולה.

[illegible]

[illegible]

הכרזת הארכיבישוף גרגוריוס בעה בקורו במצרים

להלן ידיעת AFP מקהיר. N 1.12.71:

GREGOIRE II , EVEQUE DE STE CATHERINE , A DECLARE AU CAIRE QU'ILS DEMANDERAIT AU GOUVERNMENT GREC D'ENVOYER IMMEDIATMENT UNE MISSION CONSULAIRE SUR LES LIEUX POUR ENQUETER SUR LA CAUSE DE L'INCENDIE DU COUVENT; IL SOLLICITERA EGALEMENT DES MISSIONS DU COMITE INTERNATIONAL DE LA CROIX ROUGE ET DE L'UNESCO POUR S'ASSURER QUE LE PATRIMOINE DU COUVENT - QUATRE MILLE DEUX CENT QUARANTE CINQ MANUSCRITS-EST INTACT;

הכרזת הקרדינל הקופטי קתולי של אלכסנדריה

להלן ידיעת רויטר מקהיר : 1.12.71

CARDINAL STEPANOS , THE COPTIC CATHOLIC PATRIARCH, ACCUSED ISRAEL OF DELIBERATELY SEETING FIRE TO THE GREEK ORTHODOX SANTA CATHERINA MONASTERY;
HE SAID IT WAS SET ON FIRE TO BRING ABOUT THE THEFT OF ITS PRICELESS COLLECTIONS;

863

אתונה, יח' בכסלו תשל"ב
6 בדצמבר 1971

112.3

אל : מזת"ם

מאת : היועץ, אתונה

הנדון: **הדליקה במנזר סנטה קתרינה - סיכום ראשון**

הידיעות הראשונות על המקרה שהגיעו מהארץ דרך סוכנויות החדשות ונתפרסמו בכל העתונים כאן היו אלה שהשאירו את חותמן על הציבור היווני, כולל העתונות המקומית. אותן ידיעות אשר בהן הועלה על נס מבצע היעיל של צה"ל באיתור הדליקה והצלת אוצרות המנזר נתקבלו כידיעות נאמנות; לכן, לא הדברים האדסיים של הקרדינאל הקופטי-קאתולי שהובלטו בעתונות ולא הצהרתו הצבועה של גריגוריוס שינו במידה מורגשת רושם ראשוני זה. היו כמובן מספר עתונאים שניסו לדוג במים עכורים ולהיאחז באשמת השוא, אולם כנראה לא מצאו שום תמיכה ע"י השלטונות כאן.

במשך שיחתי עם קאלאמידאס (מנהל מחלקת הדתות במשה"ח) התקשרו עמו טלפונית כשלושה עתונאים וביקשו הערותיו על הצהרת הקרדינאל הקופטי; אולם מתוך מה שהסביר לי לאחר השיחות ומתוך מה שהבינותי בעצמי מתשובותיו - הוא דיבר אתם בטון של גערה ואמר להם להמתין לפירסום עמדת הממשלה.

גם בשיחות פרטיות התייחסו בביטול להצהרת הקופטי והיו יוונים שראו בה "התערבות קאתולית בלתי רצויה בענייניהם של האורתודוכסים". כמובן שהצבענו, בפני אלו שאינם יודעים, על העובדה שמדובר באזרח מצרי ושהוא שימש שופר לתועמלני ארצו. דוגמא לחוסר האימון בהסתת הקופטי הופיעה בטור מערכת ב"ביאה פוליטיה" מה-3.12 שבו באמרו "בין אם המעשה היה זדוני ובין אם לאו - אך בשום אופן לא ע"י ישראל כפי שהכריז הקרדינאל הקופטי...." (התרגום מצ"ל).

יש להבין שדברי פאלאמאס במסיבת העתונאים (ראו נא מברקנו מס' 11 מה-5 דנא והתרגום המצ"ל) סייעו להסרת כל ספק לגבי תפקידה החיובי של ישראל בטרגדיה זו.

מצ"ל מצאו נא ריכוז של הדברים שנתפרסמו בעתונות ואשר תמציתם הברקנו במשך השבוע.

ב ב ר כ ה ,

א. אודי

העתק:
מר מ. ששון, סמנכ"ל
לשכת המנכ"ל
מר מ. פרגאי, הממונה על עניינים כנסייתיים
הסברה
מ ק ר

נ.ב. - במרבית העתונים הבוקר (7.12) נתפרסמה הידיעה על ממצאי הוועדה שחקרה סיבת הדליקה ושהגיעה למסקנה שלא היתה בזדון.

[illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] : [illegible]

[illegible] : [illegible]

[illegible]: [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

NEA POLITIA (3.12.71)

LA SAUVEGARDE DES TRESORS

C'est heureux que les trésors du St. Monastère du Sinai ont été épargnés de l'incendie, gr^ace à son extinction immédiate. Indépendemment du fait si oui ou non l'incendie était d^ue à un acte intentionnel - pas en tout cas à Israel, comme il a été proclamé par le Cardinal catholique copte - il s'impose que les organismes internationaux compétents tels l'Unesco et la Croix Rouge, ainsi que la Grèce manifestent un intér^et spécial afin d'assumer de tout danger les trésors inestimables du Monastère.

En ce qui concerne la Grèce, nous sommes informés qu'elle a immédiatement répondu à l'appel de son devoir historique et que les Autorités helléniques ont pris toutes les mesures préliminaires nécessaires dans le but d'aider à la réparation des dég^ats et la garde des trésors.

ATHENS NEWS (5-6 December 1971)

PALAMAS ON ST. CATHERINE'S MONASTERY FIRE

The Greek Foreign Undersecretary, Christian Xanthopoulos-Palamas referring to the recent fire at St.Catherine's monastery in Sinai yesterday made the following statement:

"The assistance which the Israeli authorities gave fro the putting out of the fire at the Sinai Monastery has been appreciated in Greece.

"Our diplomatic representative in Israel has been instructed to express the thanks of the Greek Government.

"Moreover, the Greek government will undertake both the work and the expenditure for rebuilding the burned parts of the monastery.

"Already Greek technicians, have been ordered to go to the spot in order to assess the damage and draw up the rebuilding plans."

TITRES: "Un cardinal accuse Israel d'avoir incendié le monastère".
"Le Grand Incendie au Sinai, acte volontaire?"
"Des enquêtes seront menées pour l'incendie".

Le Caire

Le Cardinal Stefanos, Patriarche Catholique Copte, a accusé hier Israel pour avoir incendié le Monastère helleno-orthodoxe de Ste Catherine au Sinai.

Le Cardinal Stefanos a ajouté que l'incendie a été provoqué volontairement par Israel afin de réussir à voler les collections de valeur inestimable.

Le Cardinal s'est referé à l' incendie de la Mosquée El Aksa à Jerusalem ainsi qu'au vol du diadème de la Madone d'une église, après l'occupation israélienne.

"Le monde doit agir afin que ces crimes répetés, arrêtent" a dit le Cardinal.

(Nouvelle parûe dans tous les journaux du 2.12.71 transmise par U.P., A.P. et Reuters)

L'evêque Grigorios Maniatopoulos, supérieur du Monastère de Ste Catherine a déclaré au Caire qu'il a appris la nouvelle de l'incendie "avec horreur". Grigorios qui dirige les affaires du Monastère depuis 40 ans, de son siège au Caire, a ajouté qu'il demandera au Gouvernement Hellénique d'envoyer immédiatement sur place une mission consulaire pour mener une enquête étant donné que jamais, durant la longue histoire du Monastère, il n'y a pas eu d'incendie.

L'archevêque demandera de même que des missions spéciales de la Croix Rouge, et de l'Unesco, garantissent la sauvegarde des trésors archaeologiques du Monastère.

(Nouvelle publiée dans toute la Presse 2.12.71)

Le NEA POLITIA (2.12.71) est informé que le Revérend Grigorios est passé hier par Athènes et qu'il a été reçu par M.Kalamidas, Directeur des Affaires Ecclésiastiques du Ministère des Affaires Etrangères. Les deux hommes ont discutés pendant trois heures dans la salle officielle de l'aéroport. L'archevêque a quitté Athènes à 8 heures du soir. On n'a rien sû sur son entretien avec M. Kalamidas.

VIMA (2.12.71) écrit:

A Athènes on déclarait hier que du côté des autorités grecques toutes les demarches préliminaires ont été faites pour accorder au Monastère l'aide necessaire à la restauration des dégâts causés par l'incendie, et le sauvetage des trésors historiques s'y trouvant. En tout cas, jusqu'hier soir le Ministère des Affaires Etrangères n'avait pas encore reçu une demande de la part de l'Archevêque du Monastère pour l'envoi au Sinai d'une mission consulaire hellénique.

Le journal NEA (2.12.71) a mentionné entre autres la cause de l'incendie. Un certain nombre de journaux ont consacré des articles historiques sur le Monastère tels: ELEFTHEROS KOSMOS (4.12.71), NEA POLITIA (4.12.71) MAKEDONIA (3.12.71) et ELLINIKOS VORRAS (3.12.71)

Par ailleurs la presse du 5 décembre a transmis la déclaration du Sous-Secrétaire d'Etat aux Affaires Etrangères, M. Palamas selon laquelle en Grèce on apprécie l'aide portée par Israel pour l'extinction de l'incendie.

from the greek daily

ESTIA (1.12.71)

THE FIRE OF SINA

We must applaude the gesture of the Israeli Minister General Dayan and the Chief of Staff General Leiv, under the supervision of which a swarm of military helicopters succeeded in putting of the fire, which broke out in the Monastery of St. Catherine of the Mount of Sinai, before the destruction of the most valuable and precious for the Orthodoxy treasures that are to be found in its Library.

As to the rebuilding of the destroyed parts of the Monastery, which General Dayan was willing to assume as well, we think that this is a work to be assumed by the Greek Government which, being the protector of Orthodoxy, must pay for the expenses after thanking Israel heartily.

copy

To His Excellency
The Brigadier-General Solomon Gazit
Military Director of Sinai Area
Israel

Dear Sir and honorable friend,

After expressing once more my thanks for what you have done to sping (extinguish) the fire in our Holy and very old Monastery which is not only a Holy Place but also a great archaeological museur (museum) which (is of) interest (to) all the world. I am obliged to write to Your Excellency this letter in few lines and to explain what happened after your departure from our Holy Monastery at the day on which you and the His Beatitude and his company visited the Monastery. Before the sun set of that day I collected the Holy Council of our Monastery and I asked to give me an explanation on the history of the fire which happened on the 30 of last November. They immediately gave me proce verbal or essay about it which they had made the 1 of December for the History of the Monastery and explanation to me and all the other members of the Sinai fraternity. After this we spoke about the beginning of reconstruction and we discussed all the problems about it and as the results of all it was the decision that it is necessary instead to return at 24 February as it was my shape (hope) to leave the Monastery immediately after the Feast of St. Catherine, which is at 8 December and go to Athens for energies conforming the decision to the construction of the fired section of (the) Monastery in time, as is the decision of the Greek Government and to be in contact with all brothers who are outside the Monastery for giving information and resolved the problems of them because (it) is a more easier the contact by them from Athens and to be also near doctor as I am now in the period of

For that reason I accepted the proposition of them and I informed the special Army officer, Mr. Daniel, to energy (work) for my departure in 9 or the tenth of December and I write to you to know that I shall leave from the Monastery of St. Catherine and I shall return Probably ... as soon as possible in the nearest future and I remain always your best friend,

5 December 1971 The Archbishop of Sinai Gregorios II

סנטה קתרינה - נציג יוון מביע תודת ממשלתו

1. פסרו נציג יוון כפגישה ב- 9.12 לפי בקשתו הקריא תוכן מברק שקיבל ממשה"ת באתונה. תרגם בע"פ ביוונית. להלן הנוסח:

" אנא הבע תודת ממיון על העזרה היעילה שהושיטו שלטונות ישראל לכבוי הדליקה שפרצה במנזר הקדוש של סנטה קתרינה. פעולה זו זכתה להערכה נאותה על ידנו". עד כאן.

2. בחלק השני של המברק נאמר:

ממיוון תיסול על עצמה המשימה וההוצאות של עבודות השיקום של החלקים שנשרפו במנזר הקדוש, ולשם מטרה זו כבר שלחנו מכנאים לאמוד מידת הנזק ולהגיש דו"ח על התקונים הדרושים. עד כאן.

3. בתשובה על שאלתה של גב' י. ורד , השיב מר פסרו כי אין לו התנגדות שנפרסם את תוכן הבעת התודה של ממשלת יוון כפי שהוקראה על ידו.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ועידת אונסקו הערבית מוחה בפני מרכז אונסקו

ועידת אונסקו הערבית בה חברות 14 מדינות ערביות דנה בישיבותיה שנפתחו ב- 6.12 בדליקה בסנטה קתרינה ופרסמה החלטה המגנה את ישראל ומטילה עליה האחריות למקרה. הועידה נסחה הצעה הנוגעת למקרה חמור זה ולהשלכותיו המדיניות ביחס למזמה הציונית נגד המורשת התרבותית ולהתעמלות ישראל מתוכן אמנת האב הקובעת שיש לשמור על כל המתקנים החנוכיים והתרבותיים במקרה של מלחמה מזויינת. ההצעה מוקיעה תכנית השלטונות הישראלים על זלזולם ומזימתם כהמשך למדיניותם המכוונת שהחלה בשריפת מסגד אל-אקצא, כנסייה הקבר הקדוש ויהוד ירושלים העתיקה ואח"כ בשריפת מנזר סנטה קתרינה. לפי אלאהראם 7.12 כוללת החלטת אונסקו הערבית הצעדים האופרטיביים הבאים:

א. מנכ"ל הארגון הערבי ימסור למנכ"ל אונסקו ההחלטה ודרישת הארגון לנקוט צעדים להגדרת האחריות לתקרית.

ב. להודיע לתאגד בשם 14 המדינות המשתתפות, שינקוט באמצעים התואמים סעיפי החוזים הבינלאומיים הקובעים שיש לשמור על כל מורשת המסורתית או תרבותית כשפורצה מלחמה, ושיערוך חקירה במקרית.

ג. להודיע לכל הגופים התרבותיים והדתיים בעולם על ההשלכות המדיניות והגזעניות של תנועת הציונות בישראל, הבאים לבטוי בתקרית זו.

הודעת תת שר החוץ היווני

להלן עקר דברי פאלאמס במסיבת העתונאים מ- 4 דצמבר:

א. כאן ביון מעריכים הפעולה הישראלית לאתור הדליקה.

ב. נתנו הוראות לנציג הדפלומטי היוני בירושלים להודות לממשלת ישראל על כך.

ג. ממשלת יוון החליטה לא רק לשאת בכל הוצאות שיקום החלק שנפגע אלא גם לתכנן בנייתו מחדש ולכן נתנו הוראות לטכנאים יוונים לצאת בהקדם למקום לברוק ולהגיש דו"ח.

[illegible]

[illegible]:

1. [illegible]

2. [illegible]

3. [illegible]

מברק נכנס מסווג

משרד החוץ
מ ר ד
מחלקת הקשר

נשלח 051600 דצמבר 71
מס' 20

מאת: רומא
פרגאי.
סודי

משיחה עם קסרולי ב-3. השתתף מנדס.

א. ביקרתי דברי סטפנוס בענין השריפה בסנטה קטרינה וביקשתיו לדאוג לרסנו. רשם והביע אמונם המלא בטפולנו במוסדות הנוצריים. טרם קבל דוח לאגי אכ מוכנ לקבל הסברי לגבי השריפה כאמת.

ב. מסרתי לו נוסח מכתב שהח לאו טנט בענין ירושלים. אמרתי שאנו מצפים שהותיקאנ יסביר למדינות הקשורות אליו שאינ לו כל ענינ בחדוש הדיונ במועביט ושרצוי למנוע אותו. הזכרתי תולדות הדיונ הקודם ואמרתי שאנו בטוחים שהותיקאנ אינו מעונינ בהחלטות המיועדות להלל המצב שקדם ליוני 1967 כי הותיקאנ אינו דוגל כלל בחזרה למצב זה אלא שואף למצב חדש שיכול להתקיים אכ ורק בירושלים מאוחדת. קסרולי אישר הערכתי ורשם בקשתי להתערבותם אם כי לא אמר במפורש שיפעל כבקשתנו. מובנ שהדגשתי שהסכם עם ישראל הוא שיכול לספק מהות שאיפות הותיקאנ לגבי האנטרסים הדתיים שבעיר. אבקשכ להעביר סעיפ זה ובלשונו לשהח בניו יורק.

ג. שאלתי על אמיתות השמועות לגבי ביקור חוסינ אצל האפיפיור. אמר שאינ בסיס לשמועה ושלא שמע דבר על תכנית כזו.

ד. לגבי מפגש פריס עם הארגונים היהודיים אמר שהוסבר היטב לקרדינל ווילי ברנדט שהדיונים יכולים לכלול כל הבעיות פרט לבעיות בעלות משמעות או אופי מדיני שחייבות להשאר בתחום הבלעדי של מזכירות המדינה.
הסביר באריכות שהותיקאנ מעונינ ביחסי אמונ עם יהדות העולם ועם מדינת ישראל. יכולים להיות חילוקי דעות אכ הדברים צריכים להאמר בצורה גלויה וידידותית וללא אנטריגות נסתרות שהנ מיותרות לחלוטינ. הדגיש שאמ הותיקאנ מביע התענינותו במצבם של הערבים הנוצרים בירושלים או אמ הנו חייב להתחשב במצב החוקי הבלתי ברור של העיר אינ פרושו שקיימת עמדה ותיקנית עוינת לישראל.

ה. לגבי הגשת האנציקלופדיה היהודית לאפיפיור הביע שוב התלהבותו מהרעיונ. טרם דיבר עם האפיפיור אכנ יעשה זאת כעת ויתנ לי תשובה בהקדם.

ו. עוד במברק נפרד.

נ ג ר

שהח רוהמ מנכל לוריא מ.קדרון שמורק מרוז גזית אירופה א' פרגאי

פ'/רד'

3

מברק נכנס

משרד החוץ

מחלקת הקשר

בלתי מסווג

אל:המשרד

מאת:אתונה

מס.11

נשלח 051200 דצמ 71

מ י י ד י

מזתים.

שלכם 14.

סגמה קתריבה.

להלן עיקר דברי פאלמאס במסיבת העתונאים מ-4 דצמבר:

א.כאן ביוון מעריכים הפעולה הישראלית לאתור הדליקה.

ב.נתנו הוראות לנציג הדפלומטי היוני בירושלים להודות לממשלת ישראל על כך.

ג.ממשלת יוון החליטה לא רק לשאת בכל הוצאות שיקום החלק שנפגע אלא גם לתכנן בנייתו מחדש ולכן נתנו הוראות למהנדסים יוונים לצאת בהקדם למקום לבדוק ולהגיש דוח.

ארדי

שהח רוהמ מנכל סמנכל אלון דינן מזת פרגאי מאום ב א מעת הסברה חקר אלגום רמ אמן

תא/יק

מברק יוצא - מסווג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

ושר

113 ה

ספר

ויריע

סודר

אל : דרמא
מס. 20

מאת: המשרד
נשלח: 3.12.71

בהול

השגריר שלו 13.

כתבתי לך על כך אך כירון שהשיחה נקבעה להיום תוכל לומר לקאסרוללי שדרה מפיר לאבי על הדליקה ערמי להגיער כך שיהיה בידו מקור משלו לסתירת השמצת ספפוס.

פרגאי

שהח רוהם מנכל אלון דיין ם. קדרו סרוז דיבון ששון מעת הסברה מזמים אלגום חקר מאום א ב פרגאי רם

תא / אפ.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא - מסווג

ס ס ו ר

אל: אתונה

מאת: המשרד

מס' 14

נשלח: 3.12.71

מ י י ד י

סנפה קתריבה, שלך 8.

מניחים שתבריקו מיידית אם אכן פלאמאס בפגישה עם העיתונאים יביע תודה לממשיראל.

מזתים

פהח רוהם מנכל אלון דייך ממנכל מזת פרגאי מאום א-ב מפת הסברה חקר אלגום
רם אסן

מברק נכנס-מסווג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

שמור

אל : המשרד

מאת: אתונה

מס' 10

נשלח: דצמבר 71 031530

מיידי

מזתים, לשכת מנכל.

סגמה קטריבה.

פרופסור מאריבאומס בא היום להביע מורת רוחו על הפרסומים בעתונות אתמול כולל דברי השמצה של הקופטי בקהיר. בהזדמנות זו סיפר שאבשיר - מארגאריטופ, המשגיח על האיקונות במוזיאון הביזנטי באתונה, ועוזרו פאפאגיאורגיו יוצאים לישראל בראשית השבוע הבא כדי לבדוק האיקונות במנזר. שני אלה חברים בצוות הקבוע המבקר בישראל מפעם לפעם בקשר לשמירה על שלימות האיקונות בכנסיית הקבר ובמקומות אחרים. לאחרונה היו בישראל לפני כחודשיים. מאריבאומס מבקש שנסייע לאבשיר להגיע למנזר. אנו ממליצים למלא משאלתו של ידיד טוב לישראל.

גורלן.

תפוצה : שהח רוהם מנכל אלון דיין סמנכל מזתים פרגאי רם אמן

אב/גג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא - מסווג

ש מ ו ר

אל: ג'נבה, רומא, אתונה, ניקוסיה, פריס   160/מ

מאת: המשרד   נשלח: 02.12.71

מ י י ד י

סנטה קתרינה.

לחוזם 132.   ישר

גם בנדיקטוס הפטריארך של ירושלים מצטרף לביקור במנזר. כולם יוצאים במטוס ב-3.12.

מזתים מאום א

שהח רוהם מנכל אלוז דיין סמנכל מזתים פוגאי מאום א+ב מעת הסברה איר א אלברם חקר רם

אב/סג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס-מסווג

סודי

אל: המשרד — מס: 13

מאת: רומא — נשלח: 021400 בצמ. 71

113.4

פרגאי.

לחוזם 131.

השריפה בסגמה קמריבה.

דברי הפטריארך הקופטי-קתולי על השריפה בבמה קמריבה.

השגריר ימחה על דברי הפטריארך בפגישה עם קטורלי מחר ה-3.12.

מ גדס

שהח דיוס מנכל סמנכל אלון דינך מעת הסברה מזתים ולגבם חקר מאום א/ב פרגאי

מא/רא

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס-מסווג

ס ו ד י

מס' 8

נשלח:021515 דצמ' 7

אל:המשרד

מאת:אתונה

ס ו ד י

לשכת המנכל,סתים.

סגנה קסריבה:

א. אומגדל מסרתי למת שהה צאקרבאס המסגה על שיגורי מרבדת לדתרת העובדית ברוח מברקיכם. צאקרבאס הביע הערכתו המלאה על עדרמבך היעילה.

ב. בעקבות הבלטת הצהרתו של המאטריארך הקופטי-גדולי בעתונות המקור קטע מרדי את קלאמידאס,מנהל מחלקה הדתות במשרד,התביע מלרת לדתבר על הבלטה זו שום בה משום המציות הציבור.קלאמידאס גינה ההגהגות המתבטאים כבלתי אחראים,אמר שהפרסומים ידועים להם וכיבה הקופטי במשרת התעמולה המריבית המצרית. לשאלת אודיך אם לא כיון שדובר הממשלה ידיע על אי הזדהה עם הפרסומים גילה שמבלשה השבדעיה עם המתרגבת בשבת יבדע קלאמס תודה לממשלת ישראל על פעולתה היעילה בעבין ותוסיף "זה ודאי יכסה את מברקשכם".

גולן

פנים רוהם אלון דיין מנכל סמנכל מזתים פרגאי מאום א+ג מעת המסבה חקר אלגדם רם אמן

תא/רז

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס-מסווג

ש מ ו ר

מס' 7

אל:המשרד

מאת:תאג

נשלח:021558 דצמ 71

לסמנכל הסברה.

שלכם 92,101,111.

סגמה קטריבה.

עד כה הרצברה השריפה בעתון אחד בברסת רדימר ראסנטיאנד-פרס.

טריגרר

שהת לרהם אלון דיין מנכל סמנכל מאום א-ב מעת הסברה איר א פרבאי מזתים מקר אלגרם

רם אמן

מא/רז

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס

בלתי מסווג

אל: המשרד

מס' 2

מאת: אתונה

נשלח 011100 דצמבר 71

לשכת המנכ"ל.

הדליקה בסבסת קתריבה.

הידיעה הובלטה בכל העתונות. הודגשה העובדה שרק הודות למאמצי צהל כובתה הדליקה והנזק היה מועט, . הוזכר ביקורי שהבט וההבטחה לשקם האגף הנפגע.

אין פרשנות.

פרידי

שהח רהמ מנכל אלון דיין ליבנ שגרז מ.קדרון פרגמי מצנ המנכה מזתים מאום מ+ב

בל/רד

212.3.4

מברק יוצא - מסווג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

ממור

אל: פאריס ג'נבה רומא אתונה ניקוסיה

מאת: המשרד

מיידי

מברק 152

נשלח: 1.12.71

113.4

מבצע קסריבה.

בהמשך לבלוי.

א. כידוע אין לארנסקר כל מעמד במנזר, לעומת זאת מאחר ובעבר ריינינק ביקר במקום, אם ירצה לבקר שנית נשקול ונדון בכך. אך ברור שלא נציע זאת ביזמתנו.

ב. אין לנו ענין ולא צורך בבקור נציג הצל"א במקום.

ג. בהודע דבר הדליקה ירד למקום צוות חוקרים מהמשטרה והחל בפעולתו.

ד. הקונסול הכללי היוני והארכיבישוף גרגוריוס עומדים לצאת מחר בבקר למנזר.

מזתים מארמא

מחח רוהס סנכל אלון דינן סמנכל מזתים פרגאי מארמא+ב

בל/אמ

מברק יוצא

משרד החוץ

מחלקת הקשר

בלתי מסווג

אל: ג'בבה פאריס רומא אתונה ביקרוסיה — מס' ת/131

מאת: המשרד — נשלח: 1.12.71

מ י י ד י

ABB. 4

לידיעה : רומא אתונה ביקרוסיה

השריפה בסנטה קתרינה .

להלן ידיעת AFP מקהיר

GREGOIRE II, EVEQUE DE STE CATHERINE, A DECLARE AU CAIRE QU'ILS DEMANDERAIT AU GOUVERNMENT GREC D'ENVOYER IMMEDIATMENT UNE MISSION CONSULAIRE SUR LES LIEUX POUR ENQUETER SUR LA CAUSE DE L'INCENDIE DU COUVENT, IL SOLLICITERA EGALEMENT DES MISSIONS DU COMITE INTERNATIONAL DE LA CROIX ROUGE ET DE L'UNESCO POUR S'ASSURER QUE LE PATRIMOINE DU COUVENT - QUATRE MILLE DEUX CENT QUARANTE CINQ MANUSCRITS-EST INTACT:

ידיעת רויטר מקהיר :

CARDINAL STEFANOS, THE COPTIC CATHOLIC PATRIARCH, ACCUSED ISRAEL OF DELIBERATELY SETTING FIRE TO THE GREEK ORTHODOX SANTA CATHERINA MONASTERY.
HE SAID IT WAS SET ON FIRE TO BRING ABOUT THE THEFT OF ITS PRICELESS COLLECTIONS.

מ ז ת י"ם - מ א ד "מ א'

שהח רוהם מנכל אלון דיין סמנכל מעת הסברה מזתים אלגרם חקר מאום א/ב
פרגאי
בל/מש

מברק יוצא	משרד החוץ מחלקת הקשר	בלתי מסווג

אל: ושינגטון, ניו יורק, לונדון, פריס, רומא, אתונה, ניקוסיה,

חוזר: 112

מאת: המשרד

נשלח: 30.11.71

מ י י ד י

סנטה קטרינה.

מתברר שהשריפה נגרמה על ידי רשלנותו של נזיר מבשל קפה, באגף המגורים. הזהירו הנזירים כמה פעמים בעבר שאין להם מטפים לכיבוי אש אך לא דאגו לתיקון המצב. האב דיוניסוס הממונה על המנזר הודה לשהב"ט על היענותו המהירה של צהל לבקשתו לעזרה והודה לו על נכונותו לשקם ההריסות.

לש מנכל

שהח רוהם מנכל אלון דיין ממנכל מעת הסברה מצפא מרגאי אירופה א+ב מזתים

וקר אלגום רם אמן

בל-עב

בלתי מסווג

מברק נכנס

MIDDLE EAST PRESS AND NEWS REPORT

DISTRIBUTION: SAHACH MANKAL SMANKAL EUROPA A,B,C
KAAT HASBARA MITZPA MAZATIM CHEKER MAUM B
MASOK MAAF MALAT PRAGAI MAOR TARBUT K.TZIBUR
RANON/KLM ARBEL M. (?)

ITEM ONE: CARDINAL STEFANOS ACCUSES ISRAEL OF DELIBERATELY SETTING FIRE TO MONASTRY

CAIRO, NOV 30, REUTER

CARDINAL STEFANOS, THE COPTIC CATHOLIC PATRIARCH, TODAY ACCUSED ISRAEL OF DELIBERATELY SETTING FIRE TO THE GREEK ORTHODOX SANTA CATHERINA MONASTERY ON THE SLOPES OF MOUNT SINAI.

HE SAID IT WAS SET ON FIRE TO BRING ABOUT THE THEFT OF ITS PRICELESS COLLECTIONS.

TODAY'S FIRE GUTTED THE MONK'S LIVING QUARTERS AND A SMALL HERMITS' CHAPEL, BUT DID NOT REACH THE MAIN SECTION OF THE FORTRESS-LIKE BUILDING ON THE TRADITIONAL SITE OF THE BIBLICAL BURNING BUSH.

THE CARDINAL RECALLED THE BURNING OF THE AL-AQSA MOSQUE IN JERUSALEM AND THE THEFT OF THE VIRGIN'S CROWN FROM THE CHRUCH OF DIVINITY AFTER THE ISRAELI OCCUPATION.

+THE WORLD MUST ACT TO STOP THESE SUCCESSIVE CRIMES,+ HE SAID.

BISHOP GREGOIRE, THE HEAD OF THE MONASTERY WHO IS VISITING CAIRO AT PRESENT, HAS ASKED THE GREEK GOVERNMENT TO INVESTIGATE THE REASONS FOR TODAY'S THREE-HOUR BLAZE.

THE BISHOP SAID THIS WAS THE FIRST FIRE EVER SINCE THE MONASTERY WAS BUILT 1600 YEARS AGO.

HE HAS ALSO ASKED THE RED CROSS ORGANISATION AND THE UNITED NATIONS EDUCATIONAL, SCIENTIFIC AND CULTURAL ORGANISATION (UNESCO) TO SEND DELEGATIONS TO MAKE SURE THAT ITS PRICELESS COLLECTIONS AND ITS RARE MANUSCRIPTS--INCLUDING THE OLDEST COPY IN THE WORLD OF THE BIBLE AND IKONS DATING BACK TO THE FIFTH CENTURY A.D. --WERE INTACT.

THE BISHOP IS GOING BACK TO THE MONASTERY VIA ATHENS TOMORROW, HE SAID.

ITEM TWO: ARCHBISHOP CALLS FOR INVESTIGATION OF FIRE IN MONASTRY

LE CAIRE, 1-ER DECEMBRE AFP

GREGOIRE II MATIATOPOULOS, EVEQUE DU MONASTERE DE STE CATHERINE AU SINAI, A DECLARE AU CAIRE HIER SOIR QU'ILS DEMANDERAIT AU GOUVERNEMENT GREC D'ENVOYER IMMEDIATEMENT UNE MISSION CONSULAIRE SUR LES LIEUX POUR ENQUETER SUR LA CAUSE DE L'INCENDIE DU COUVENT VIEUX DE MILLE QUATRE CENTS ANS. IL SOLLICITERA EGALEMENT DES MISSIONS DU COMITE INTERNATIONAL DE LA CROIX ROUGE ET DE L'UNESCO POUR S'ASSURER QUE LE PATRIMOINE DU COUVENT-QUATRE MILLE DEUX CENT QUARANTE CINQ MANUSCRITS-EST INTACT.

MGR MATIOATOPOULOS, QUI SE TROUVE AU CAIR E DEPUIS LE 28 NOVEMBRE, REGAGNERA LE COUVENT MERCREDI, VIA ATHENES.

PAR AILLEURS, LE CARDINAL STEFANOS, PATRIARCHE COPTE CATHOLIQUE A ACCUSE LES ISRAELIENS D'AVOIR PROVOQUE L'INCENDIE DU COUVENT, FAISANT UN RAPPROCHEMENT ENTRE CET INCENDIE ET CELUI D DE LA MOSQUEE D'AL AQSA A JERUSALEM, IL Y A DEUX ANS.

ITEM THREE: POLITIKA OF BELGRAD CRITICIZES ASSASSINATION OF WASFI TAL.

BELGRADE NOV 30 REUTER

THE LEADING BELGRADE NEWSPAPER POLITIKA TONIGHT CRITICISED TH ASSASSINATION OF JORDANIAN PREMIER WASFI TAL AS+AN ACTION WHICH CAN ONLY HAVE UNWANTED CONSEQUENCES OF ITS INITIATORS+.

IN A FIRST Y YUGOSLAV COMMENT ON THE ASSASSINATION, THE PAPER SAID +AT A MOMENT WHEN ISRAELS POSITION ON THE EVE OF THE UNITED NATIONS GENERAL ASSEMBLY DEBATE ON THE MIDDLE EAST IS WEAKER THAN EVER, THE MURDER OF WASFI TAL IN CAIRO COULD HAVE THE EFFECT OF A VERY DISAGREEABLE BOOMERANG+.

BUT POLITIKA DESCRIBED THE LATE PREMIER AS A MAN WHO ATTACKED FROM BEHIND POORLY ARMED, FED AND ORGANISED PALESTINIAN FIGHTERS AND ADDED THAT UNDER HIS GOVERNMENT MANY INNOCENT PALESTINIANS WERE KILLED IN REFUGEE CAMPS.

מברק יוצא - מסווג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

ש מ ו ר

אל: אבדגאן, אדיס, ארמנה, אוסלו, אנקרה, אסונה, ברן, בנקוק, ביירס,
ברזיליה, בנן, בריסל, גנבה, דקאר, האג, הלסינקי, ורשינגטון, ריבה,
מונרוביה, מכסיקו, ניקוסיה, ניו יורק, ניירובי, ציריך, קופנהגן,
עינשוטה, קנברה, רומא, שטוקהולם

חוזם: 101

מאת: המשרד בשלח: 30.11.71

ב ה ו ל

בהמשך לחוזם 92.
מסתבר כעת שקולב לרודאי לא נפגעו כל ערכים עקריים . מכאן ברור שנצטרך
להציג הדליקה כמקרה רגיל ביותר ללא כל דרמטיזציה.

לשמנכל

שהח רוהמ מנכל אלון דיין סעת פדבאי הסברה מזתים מאום א/ב חקר אלגום רמ אסן
בל-פג

[illegible]

[illegible]

[illegible] 101

[illegible] [illegible] 17.11.62

[illegible]

[illegible] 22.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

מדינת ישראל

לשכת ראש הממשלה

ירושלים, כב' בחשון תשל"ב
30 בנובמבר 1971

אל: גב' יעל ורד, מנהלת מזת"ים, משרד החוץ

מאת: ס/מנהל לשכת ראש הממשלה

הנדון: <u>מכס לסנטה-קטרינה</u>

בהמשך לשיחתנו עמך, הננו מצרפים שנית את העתקי המכתבים כדלהלן :

- פניית המכס מ-23.7.71 ;
- העתק מכתב ראש הממשלה לגרגוריוס ה-2 מיום 18.12.70 ;
- העתק מכתבנו אליכם ולתא"ל גזית מיום 3.11.71;
- חוות דעתו של תא"ל גזית מיום 8.11.71.

אנא חוות דעתכם.

ב ב ר כ ה,

אלי מזרחי

העתק: תא"ל ש. גזית, לשכת שר הבטחון, ת"א

מדינת ישראל
משרד הבטחון

143-1-9

תאום הפעולה בשטחים

הקריה, כ' חשון תשל"ב
8 נובמ' 71
מס' גם/3948

מר אלי מזרחי
ס/מנהל לשכת ראש הממשלה

הנדון: מכס לסנטה קתרינה

1. כפי שהיה נוכח בשיחה שקיימה ראש הממשלה עם גרגוריוס ה-2, הארכיבישוף של סיני - נדמה לי שהכוונה היתה להסדר קבע של פטור ממכס לגבי המצרכים החיוניים הדרושים לפעולת המנזר.

2. היחוד של מנזר סנטה קתרינה, והתהודה הבינלאומית של כל תלונה המגיעה ממקום זה, מצדיקים דעתי הרבה גמישות, הקלות ויתורים מעמנו בענין זה.

ב ב ר כ ה,

שלמה גזית-תתאלוף

143-1-9

ירושלים, ט"ו בחשון תשל"ב
3 בנובמבר 1971

אל: תא"ל ש. גזית, לשכת שר הבטחון
גב' יעל ורד, מח. מזתי"ם, משרד החוץ

מאת: ס/מנהל לשכת ראש הממשלה

הנדון: שחרור ממכס למנזר קתרינה

אנו מצרפים בזאת העתק מכתב מהנהלת המכס מיום 23.7.71 בנדון.

כמו כן מצורף העתק מכתב ראש הממשלה מיום 18.12.70.

נודה על חוות דעתכם והשבת תשובה.

כ״ו 23.7.71

בברכה,

אלי מזרחי

מדינת ישראל

אגף המכס והבלו

143-1-9

25 VII 1971

ההנהלה

רח' גרשון אגרון 32, ירושלים

ת"ד 320 טלפון 28101

תאריך בתמוז תשל"א

25 ביולי 1971

מספרנו יד/1615/71

מר מזרחי ס/מנהל לשכת ראש הממשלה

הנדון: __מנזר סנטה קטרינה כסוי מסים מקרן מיוחדת__

בהמשך לשיחתנו הטלפונית מיום 13.7.71 הריני מעביר אליך העתק מצולם ממכתב ראש הממשלה הגב' גולדה מאיר שהופנה לארכיבישוף של סיני.

אודה לך אם תודיעני אם המדובר באישור קבוע הואיל והלויה ועומדת פניה נוספת של מנזר זה לכסוי מס על מצרכי מזון שהם עומדים לקבל מיון.

ב ב ר כ ה,

א. אלנברג

ס/ראשון למנהל המכס והבלו.

מב/יח

3.11.71

7

COPY

THE PRIME MINISTER

Jerusalem, 18 December 1970

His Beatitude Gregorios B
Archbishop of Mount Sinai

Your Grace,

Your visit with me, a few days ago, has given me much pleasure.

Following our conversation, I have been able to make the necessary arrangements so that no customs fees will have to be paid for the items mentioned by you and addressed to the Santa Catarina Monastery.

The Customs authorities have been properly advised and they will give you the service required.

Yours very sincerely

Golda Meir

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא-מסווג

שמור

אל: אמרבה — מס. 105

מאת: המשרד — בשלח: 30.11.71

סידרי

113.4

לחוזם 101

מסרובא הועברנו למשתה והוסי פו שאין כל מקום לדאגה. הדליקה היתה קלה בלבד.

זאת על סמך הידיעות שבידינו עד כה.

מזתים

מבכל שרן פרגאי מזתים

בל/תר

212.3.4

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא

בלתי מסווג

אל: וושינגטון, ניו יורק, לונדון, פריס, רומא, אתונה, ניקוסיה,

חוזם : 112

מאת: המשרד

נשלח: 30.11.71

ס י ד ר

סבסה קטריבה.

מתברר שהשריפה נגרמה על ידי רשלנותשל נזיר שבישל קפה, באגף המגורים. הזהרנו הנזירים כמה פעמים בעבר שאין להם מכשירים לכיבוי אש אך לא דאגו לתיקון המצב. האב דירביסוס הממונה על המנזר הודה לשהב"מ על היענותו המהירה של צהל לבקשתו לעזרה והודה לו על נכונותו לשקם ההריסות

לש מנכל

שהת רוהם מנכל אלון . דיין סמנכל מפת הסברה מצפא פרגאי אירופה א+ב מזתים

חקר אלגרם רמ אמן

בל-עב

212.1.4

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא | **בלתי מסווג**

אל: רומא, וושינגטון, בריסל, פריס, בון, האג, לונדון, וינה, אוסלו, ברן, ג'נבה, הלסינקי, ציריך, קופנהאגן, שטוקהולם, ניו יורק, אוטבה, ב.איירס, מכסיקו, קנברה, ניקוסיה, אבידג'ן, דקאר, אדיס, אנקרה, אתונה, בוקרשט, מונרוביה, קינשאסה.

חוזר : 92

מאת: המשרד נשלח: 30.11.71

ב ה ו ל

הבוקר בשעה 1100 לערך פרצה דליקה במנזר סנטה קתרינה. נסיבותיה עדיין לא ידועות. מיד עם הודע השריפה הגיעה מכוניות כיבוי משדה תעופה סמוך למקום. כן הוטסו כבאים ומטוס כבוי הוכנס לפעולה. שהב"ט טס למקום. כמו כן הוטסה לשם חולית משטרה על מנת לפתוח בחקירה.

ב-1255 הצליחו להשתלט על האש והיא דועכת. מידת הנזק אינה ידועה. ידוע שהאש פרצה באגף המגורים של הנזירים וכנראה התפשטה לאחר מכן. הודעה רשמית תפורסם.

לשמנכל

שהח רוהמ מנכל סמנכל פרגאי מצפ הסברה מזתים מאומ ב

גל/עג

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

212.3.4

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס | **בלתי מסווג**

אל: המשרד | מס' [illegible] 22

מאת: רמח הסברה | בכילה 301815.11.71

ב ה י ל

אל: נסנ
מאת: רמיח הסברה
35/117
בלמס
תשריפה ב-סנטה קטרינה:

1. הבוקר בשעה 0800 לערך פרצה שרפה באגף מגורי הנזירים במנזר סנטה קטרינה. זהו אגף שהוא מחוץ לתחום לכוחותינו ולזרים בכלל. הנזירים לא שמו לב ואף לא דווחו על כך.

2. יותר מאוחר משהחל להתמר עשנ הוזעקו כוחותינו והגיעו המונ בדורים שעשו את עיקר מלאכת הכיבוי בדליים בידיים וכנ גם מכונית כיבוי מנ השדה הקרוב. הבדורים גם בודדו את איזור הדליקה מנ העצים וממחיצות תוכ כך שהדליקה אותרה לאזור המגורים בלבד.

3. למעשה השתלטו על הדליקה בסביבות הצהרים והבעיה נמשכת בתוכ המבנה עצמו כאשר כל היכול לבעור עדיינ בוער.

4. נגרם נזק כאמור רק למקום המגורים. לא נפגע שום אתר היסטורי ארכיאולוגי או אחר. המשטרה החלה בחקירת סיבות הדליקה.

5. הנזירים שהם עצמם האשמים כנראה בדליקה מבולבלים לגמרי.

6. לשטח הגיעו שר הבטחונ ושלמה גזית. אנחנו שלחנו צוותי טלויזיה כתבים וצלמים זרים ומקומיים כדי שיהיו נוכחים בשטח וידווחו (.)

רמח הסברה

שהח רוהמ מנכל לדריג בזית ששנך ריבנך ה.קידרן ממה הסברה מצרם 4ג מממ פרסים
הרס וקר
מנ/דר

212.3.9

משרד החוץ

מברק יוצא

מחלקת הקשר

בלתי מסווג

מס' ת/99

אבידג'אן אדיס ,אוטבה אופלי אנקרה אסונסיון אקרה
אתונה בוגוטה בוקרשט ביירות בלגרד במקו בנגי בנגקוק בראזוויל
ברזיליה בריסל גואטמלה דקאר האג הלסינקי ואגאדוגו ושינגטון
וינה טהרן טוקיו טננריב יאונדה לאגוס לומה לה פאז לונדון לוסקה
ליברוויל לימה מונטבידאו מונרוביה מנילה מכסיקו מלטה ניאמיי ניירובי
ניקוסיה ניו יורק סנחוזה סינגפור סנטו דומינגו סנטיאגו פורט לואי פנמה
פארים פנום פן פריטאון קופנהגן קוטונו קינשאסה קיטו קטמנדו קיגאלי
קמפלה קנברה קרקאס רומא רנגון שטוקהולם

נשלח 30.11.71

מאת המשרד

ב ה ו ל

עזה.

בהמשך לתדריכנו מהיום.

1. מיוני 67 עד ל-1 ביולי 71 (הפעולה במתכונת החלה בחודש זה) נהרגו ברצועה 219 ערבים מהם 51 נשים ו-29 ילדים ונפצעו 1314 מהם 118 נשים ו-239 ילדים מטרור. בחלקם הגדול היו אלה פליטים. סה"כ בוצעו 1336 פעולות טרור בתקופה זו.
2. ביוני 1971 נהרגו 29 מקומיים ונפצעו 153. בנובמבר נהרגו 2 ונפצעו 5.
3. ביוני בוצעו 34 פעולות טרור ובנובמבר 9.
4. לפי החלטת מועבי"ם 237 מ-1967 על ישראל TO ENSURE THE SAFETY WELFARE AND SECURITY של כל התושבים שבשליטתה.

אליאב.

שהח רהמ מנכל אלון דיין סמנכל מעת הסברה מאום א+ב מזתים אלגום חקר מצפא
מלט מאסרק איר א+ב+ג רם אמן
לב/יד

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא - מסווג

שמור

אל: ושינגטון, בריסל פריס בון רומא האג לונדון ויינה אוסלו ברן __חוזם/111__

ג'נבה הלסינקי ציריך קופנהאגן שטוקהולם ב"א יורק אוטבה ביירס

מכסיקו ברזיליה קנברה ניקוסיה אבידג'אן דקאר אדיס אנקרה אתונה

בוקרשט סנברוביה ניירובי קינשאסה

מאת: המשרד   בשלח: 30.11.71

מיידי

השריפה במנזר סנטה קתרינה. בהמשך לחוזם 101.

א. האש כובתה ב-12.30. נפגעו רק איזור מגורי הנזירים,הבאר והמעלית. האוצרות כולל חדר התמונות,הספריה וחדר הגולגלות לא נפגעו. האש כובתה הודות להתערבותו המיידית של צהל וחיל האויר אשר הביא למקום כמויות של ציוד ומים החסרים במנזר.

ב. מלכתחילה נקבעה עי צהל,האחראי למרחב,מדיניות של אי התערבות בעניני המנזר והקפדה על עצמאותם המלאה של הנזירים. המנזר שחלק מסביבו הם מעץ ידע בעבר הרחוק שריפות אשר גרמו נזקים כבדים יותר. שריפות פורצות בקלות בחלק זה של העולם והראייה עלית בית האופרה הישן בקהיר אשר נשרף כליל למרות היותו במרכז עיר גדולה.

ג. הסיבות להתלקחות טרם הובהרו. ~~[illegible]~~ המשטרה ~~[illegible]~~. שיגרה לגבי חוקרים.

ד. מהתחברות הערבית רק רבת עמון התיחסה לענין לפיפשה במעבה שהשריפה מוכיחה שקידת ישראל לייהוד השטחים. זו מעבה אוילית. ישראל עשתה רבות לשמירת האוצרות וסייעה לנזירים תוך הקפדה על שמירת עצמאותם המלאה. כן לולא פעולת צהל השריפה היתה מתפשטת.

ה. השתדלו נא לא חוזר לא להרחיב הדיבור בנושא. הנזקים אינם חמורים וכל טיפול מורחב בשאלה רק יזיק

הסברה

שהח רוהם סנכל אלון דיין סמנכל מעת הסברה פרבאי מזתים חקר אלגרס רם

אמן מארם נ"ש

לב/דא

ירושלים, כא באייר תשל"א
16 במאי 1971

א ל: השגריר, ניקוסיה

מאת: מנהל מזא"ים

113.4

הנדון: <u>תקלות הכנסת קתרינה</u>

••• רצ"ב תשובות מפורטות על כל הבעיות שהציג הארכיבישוף גרגוריוס ואשר תוכל להעביר לנציגו בקפריסין.

ב ב ר כ ה,

י. ורד

העתק: מר ש. שרון, סמנכ"ל
מר י. אלמוג, לשכת שטון

חוק טנדר קתרינה

מדינת ישראל
משרד הבטחון

תאום הפעולה בשטחים

הקריה, טז' אייר תשל"א
11 מאי 1971
מס' גמ/1315

113.4

<u>גב' יעל ורד - משרד החוץ</u>

הנדון: <u>תקלות בסנטה קתרינה</u>

1. חקרנו את המקרים המצויינים במכתב של גרגוריוס, הארכיבישוף של סנטה קתרינה. המדובר בשני מקרים נפרדים : -

א. במקרה הראשון נגנב צלב עץ מן הכנסיה שעל הר קתרינה ע"י טיול של אחד המשקים. המקרה הובא מיד לידיעת מפקד המנזר אשר הספיק לעצור את קבוצת המטיילים ולערוך חיפוש בכליהם. הצלב נמצא והוחזר. העברנו למשטרה את הטיפול בעבריינים.

ב. במקרה השני - נגנב פעמון מן המנזר שבא-טור. המקרה נודע רק ימים לאחר התקרית ולדאבוננו לא עלה בידנו לאתר עד כה את הגניבה. העברנו למשטרה את רשימת כל קבוצת המטיילים שעברו את א-טור באותה תקופה, וזו מנסה לגלות דבר.

2. בעקבות מקרים אלה נקטה מפקדת המרחב במספר צעדים : -

א. באסר על טיולים אזרחיים באזור הר קתרינה.

ב. בעשו תיקונים לדלתות ושערים במנזר א-טור

ג. המשמר הצבאי בא-טור מקיים פיקוח יומי על המצב במנזר.

ד. חודשו השלטים האזהרתים והוקמו גדרות אבטחה נוספות.

3. על אף התכנון בשתהתה הקמת מחנה החלוץ ליחידה הצבאית שהיתה מטוקמת קודם לכן במנזר. פינינו את המנזר לחלוטין ב-1 באפריל.

4. אגב, מפקד המרחב נפגש עם הנזירים בבדיקתו את המקרים ולצורך בירור מכתב התלונה שלהם. הם הביעו בפניו את שביעות רצונם המלאה מן הטיפול במהיר והנאות בשני המקרים וכן מן הסדורים שנבקטו לאחר מכן. הם מתנצלים על כך שמכתבם יצר בהלה מרגזמת שלא נתכוונו לה.

שלמה גזית - תת אלוף

העתק: תא"ל ליאור - מזכיר צבאי לראש הממשלה

שמור
2082

ירושלים, ז באייר תשל"א
2 במאי 1971

א ל: השגריר, ניקוסיה

מאת: מנהלת מזת"ים

113-4 ישל

הנדון: <u>מנשה קטרינה מכתב גרגוריוס השני</u>
מכתבך 379 ללא סיווג מה- 27.4.71

רוה"מ הסכימה שאתה תשיב בשמה על מכתבי גרגוריוס, אני מקווה שיעלה בידנו לשלח לך תשובה מספקת ומלאה בדיפ הבא.

ב ב ר כ ה,

י. ורד

העתק: מר ש. ששון, סמנכ"ל

ארכיב – מדיני

לתיק סנטה קתרינה

EMBASSY OF ISRAEL

שגרירות ישראל

311

ניקוסיה, ד' בניסן תשל"א
30 במרס 1971

113.4

אל: מנהלת מזתים

מאת: השגריר, ניקוסיה

הנדון: סנטה קתרינה
מברקנו: 45 מ-26 דנא
מברקכם: 77 מ-28 דנא

אני מצ"ב את מכתבו של גרגוריוס השני אל רוה"מ הגב' גולדה מאיר ואת העתק מכתבו אלי בנדון...

אני מניח שיהיה עלי להשיב לו. אודה לכם מאד אם תנחו אותי בדיפ הקרוב לגבי תוכן התשובה.

בברכה,

ש.ב.ח.
שאול בר-חיים

העתק: מר מ. ששון, סמנכ"ל
מר מ. פרגאי'
לשכת המנכ"ל
לשכת רוה"מ

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΣΙΝΑ
ΜΕΤΟΧΙΟΝ ΚΑΪΡΟΥ
18, Midan-el-Daher
LE CAIRE

دير طور سيناء
ميدان الظاهر رقم ١٨
القاهرة

'Αριθ. ....

Cairo, March 5th, 1971

Her Excellency Mrs Golda Meir
Prime Minister of Israel,
Tel Aviv.

Your Excellency,

Whereas some time ago I had the opportunity of sending a letter of thanks for the acceptance of a request of mine for the return of the Customs-duties levied on imported food, a gift of Christians in Greece to the Fathers in Sinai, it is with great sorrow I now come to trouble You adding mine to Youd so numerous and various concerns, but I do not want to address myself anywhere else lest You should think that I do not appreciate the spirit of understanding You showed whenever I addressed myself direct to You, either through our esteemed friend Brigadier General Solomon Gazit, or during Your visit to the Monastery, or during my visit to Your Excellency.

I am enclosing a photocopy of an English translation of a letter from the Fathers in which they ask me to intervene before the appropriate authorities that they may regain their peace and that an end may be put to all profanations and sacrileges. I have preferred to get into direct touch with You that You may show once again the spirit of understanding which You have shown towards me since April 30, 1969 and I pray that You give the necessary instructions so that a stop may be put to these highly improper actions of mischievous elements, actions which become a cause of disturbance of the harmonious relations between You and us. Hoping that You will put an end to these illegal incidents, We remain,

Yours, with high esteem

† Archbishop of Mount Sinai
Grigorios

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΣΙΝΑ
ΜΕΤΟΧΙΟΝ ΚΑΙΡΟΥ
18, Midan-el-Daher
LE CAIRE

دير طور سيناء
ميدان الظاهر رقم ١٨
القاهرة

Ἀριθ. ________

Cairo, Mafch 5th, I97I

H.E. The Ambassador of Israel
Mr. Bar Khaim,
Nicosia

Your Excellency,

I have the honour to send you a letter of mine to H.E. the Prime Minister of Israel Mrs Golda Meir concerning the situation in the Monastery as you will see from the enclosed photocopy of a letter of the Fathers of the Monastery. Will you please forward it to Her Excellency along with a supporting letter of Yours, as I know that You wish that good relations may exist between Israel and the Monastery. I am doing this in accordance with ouroral understanding that I should first submit my grievances to You and, if they are not removed, that I should then take the measures I should deem right and proper.

Thus I have to bring to Your knowledge that the military command at the Monastery stated in writing last November that the militbary would evacuate the Monastery on December I9, 1970. In spite of this I am informed that it continues postponing their departure from month to month for no serious reason, saying just that the delay is due to technical reasons, i.e. that they needed time to build four or five rooms at the most to shelter the guard. Now it is well known that no Greek Orthodox Monastery in Israel is occupied by military units. This is in direct opposition to the situation prevailing at the Monastery for whole centuries; moreover it turns the Monastery into a military target, a thing that seriously endangers this religions and archaeological institution.

I firmly believe that, together with Your reconmendations on the breaches mentioned in the Fathers' letter, You will not omit -thanks to Yous goodwill- to mention this my additional protest too.

With high esteem

Yours

† Archbishop of Mont Sinai
Grigorios

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΣΙΝΑ
ΜΕΤΟΧΙΟΝ ΚΑΙΡΟΥ
18, Midan-el-Daher
LE CAIRE

دير طور سيناء
ميدان الظاهر رقم ١٨
القاهرة

Ἀριθ. ....

In the last few days our Monastery's dependency at Raitho beside the Church was broken into and several things were stolen. Having heard this we took the appropriate measures and received the promise that the burglar a fellow country man of theis would be arrested and handed and prison ;he is known and was caught red handed.On the tenth of thi month there was a burglary at St. Catherine's Church on the mountain and several things were stolen . Those who committed this burglary will be arretsed too, because we were informed in time and spoke to Messrs G Gazis and Oury who came here at that time. All necessary measures were taken and the band of burglars as well as their leader became known and will be easily found. Let us hope that such profanations of the holyplaces will stop. At any rate international guarantee of security is most necessary so that we may not be left undefended against such criminal people. Cpncerning this matter will you please do what seems best to you . We kiss Your most sacred right hand once again

The Fathers Holly Assembly
The Prior's Representative Arch. Nicandros
The Sexton Arch. Dionysios
The Steward Arch. Neophytos

113.4

ירושלים, ז' בניסן תשל"א
2 באפריל 1971

אל : ד"ר ג. מרון, הקונסוליה הכללית, ניו-יורק

מאת: המחלקה על ענינים כנסייתיים

הנדון: הכנסיה היוונית-אורתודוכסית - ירושלים
למכתבך קע/899/009 מיום 24/3

תודה.

חשבתי על ההצעה להפעיל את בנדיקטוס. הוא עומד לבוא לבריה"מ כדי להשתתף בטקס ההכתרה של הפטריארך הפרבוסלבי החדש במוסקבה, בחודש הבא.

לאור זאת אין זה נראה לי רצוי כי נחשוף אותו שם לביקורת על רקע סוגיות מדיניות עדינות. מוטב שישמור על שתיקה. לאחר שובו - נחיה ונראה.

ב ב ר כ ה ,

מיכאל פרגאי

העתק: מנכ"ל
הסברה
המזכירות, ושינבסון
ד"ר ש. קולבי, משרד הדתות

ירושלים, 26.3.72

113 ח

א ל: מר ש. אמיר, סמנכ"ל

מאת: משה ששון, סמנכ"ל

תביעות יווניות לגבי נכסי נפקדים

ראה נא מכתבו הר"ב של ד"ר מגדל בדבר תביעות יווניות לגבי נכסי נפקדים יווניים בישראל.

מתבקשת חוות-דעת מוסמכת ומסכמת ומחייבת של כל הגורמים הכלכליים הנוגעים בדבר (מסו"ח, אוצר). בזמנו בקשתי מכלכלית להשיג חוות-דעת כזו, אולם כפי שהראה מזו"ב טרם נתאפשר הדבר.

אם מטעמים כלכליים יחייבו אנשי משרדי הכלכלה היענות ליוונים (מחשש שמא יפגע יצואנו) כי אז עליהם לצרף לעמדתם זו החלטה פנימית מחייבת בדבר גובה הסכום שהם מוכנים לשלם (הפער בין תביעות היוונים לבין עמדתנו ידוע כמובן).

אודה לך מאד על טפולך בנדון.

בברכה,

מ. ששון

העתק: המנכ"ל
מר ר. מגדל, מנהל תביעות
מנהלת מז"תים
מנהל כלכלית

ירושלים, י"ח בניסן תשל"א
13 באפריל 1971

אל : המפקח הכללי, המטה הארצי, משטרת ישראל, ירושלים

באמ: הממונה על עניינים כנסייתיים

הנדון: <u>הסרת מטבע-חוץ מהנזיר אלפונס הורי</u>
סימוכין: מכתב ד"ר ש. קולבי (משרד הדתות) מס. 29/1/4
מיום 8 דנא

הנני לצרף את תגובת משרד החוץ לפניית ד"ר קולבי בעניין הנדון, הממליצה <u>להחזיר</u> את מטבע החוץ שהוחרם.

ב ב ר כ ה ,

מיכאל פרגאי

העתק: מר משה שרון, סמנכ"ל
ד"ר ש. קולבי, משרד הדתות

שמור 15.3.71

מר שמואל דיבון, סמנכ"ל
הממונה על ענינים כנסייתיים

113-4

הנדון: לקראת צאת הפטריארך היווני-
<u>אורתודוכסי לאתונה ולמוסקבה</u>

בעוד שבועות מספר יוצא הבנדיקטוס לאתונה (לחנוכת הבראה והמחודשת) ואח"כ <u>למוסקבה</u>, על מנת להשתתף בטקסי ההכתרה של הפטריארך הרוסי-פרבוסלבי החדש.

לפי הידוע לנו כאן, טקס זה ייערך בחודש מאי.

אודה לך אם תשקול אפשרות להפעיל את הבנדיקטוס בענין יהודי בריה"מ. אח"כ נתאם פרטים.

בברכה,

מיכאל פרגאי

העתק: מר א. לוריא, משנה למנכ"ל
אירופה 3